KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

Tulkkikursseilta Laajasalon Kansanopistossa 5—7. 1. 62. Viittomakielen opetusta.
Från tolkkurserna i Degerö folkhögskola 5—7. 1. 62. Undervisning i teckenspråket.

HELMIKUU
FEBRUARI

N:o 2 - 1962

ONNEN POTKU

OPEL OLYMPIA KARTANOAUTO

AUSTIN A 40 kartanoautoja

3 kpl

12 MOPEDIA tai
ITALIAN MATKAA
20 SEURAMATKAA
Reinille tai Mamaiaan
20 PÖLYNIMURIA tai
Nestekaasuliettä
60 RANNEKELLOA
tai Lakanoita 1 tus
60 KOTIMANKELIA
180 Kahvikalustoa
1800 Parranajokonetta
2700 Lämpötyynyä
YM YM YM

Luvansaajat: Suomen Kuurojen Liitto, Suomen Partiopoikajärjesto, Suomen Partiotyttöjärjesto, Nuoren Voiman Liitto, Finlands svenska ungdomsförbund, Maanpuolustuksen Tuki ja Maatalousnaisten Tuki

Hoitaa: Arpajaisyhdistys ry

veikkausarpa

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

HELMIKUU | 67 VUOSIKERTA | N:o 2 · 1962

Maaliskuun numeroon tarkoitetut ilmoitukset kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä toimitukselle ennen helmikuun 7 päivää

OY SURDUS AB

Kaikki tämän lehden lukijat tietävät, että Oy Surdus Ab Helsingissä, Aleksanterinkadun 12:ssa, on kuurojen perustama ja omistama kirjapainoyhtiö. Sen tarkoituksena on kouluttaa kuuroja kirjapainoalan työntekijöiksi. Tämän kirjapainoyhtiön osakkeet ovat valtaosaltaan kuurojen ja heidän yhdistystensä sekä urheilu-, shakki- ym. seurojensa omistuksessa. Suurimpana osakkeiden omistajana on Suomen Kuurojen Liitto, joka on saanut näitä osakkeita haltuunsa ostojen ja lahjoitusten kautta.

Alkuvuosinaan oli Oy Surdus Ab suurissa vaikeuksissa liian pienen osakepääomansa johdosta, liikepääoman puuttuessa kokonaan. Kuitenkaan se ei unohtanut kuurojen perustajainsa asettamaa päämäärää. Vuosien kuluessa se on kouluttanut kymmeniä nuoria kuuroja kirjapainoalan ammattimiehiksi, vaikka tämä koulutustehtävä onkin tullut kalliiksi.

Vähitellen liike alkoi menestyä ja osakkeiden omistajille voitiin ruveta jakamaan voitto-osinkoja. Vuosina 1944–1957 oli osinko 6–10 %. Tämä itsessään näyttää pieneltä, mutta kun ottaa huomioon, että yhtiön tuottamalla voitolla oli annettu osakkaille lisäosakkeita, esim. yhden maksetun osakkeen omistajalle tuli 5 ilmaista osaketta, saa tämä nyt osinkoa kuudesta osakkeesta. Hyvä ja tuottava rahansijoitus siis.

Vuosina 1958–1960 ei osinkoja voitu jakaa, sillä liikkeen tuotto kokonaisuudessaan käytettiin uusien koneitten hankintaan. Tähän meni yli 4 milj. markkaa. Viime vuoden osinko oli 6 % (todellisuudessa maksetulle pääomalle 30 %).

Kirjapainomme alkuvaiheissa kuurojen yhdistykset tilasivat kaikki painotuotteensa omasta kirjapainostaan Oy Surdus Ab:sta. Nykyisin teetetään nämä painotyöt missä tahansa lähimmässä kirjapainossa. On unohdettu oma Surduksemme. Jokainen yhdistys tarvitsee kirjelomakkeita, kirjekuoria, pääsy- ja ravintolalippuja, juhlaohjelmia ym. pieniä painotöitä, vieläpä erikoisjulkaisujakin. Kaikki tällaiset painotyöt olisi taas keskitettävä omaan kirjapainoon. Yhdistysten jäsenilläkin on joskus painatustöitä, samoin heidän ystävillään. Monilla kuuroilla on erilaisia liikesuhteita, jolloin he voisivat suositella omaa kirjapainoaan. Kuurojen Lehtikin on painettu vuodesta 1960 lähtien Surduksessa. Jokainen tietää, että kuurojen oma kirjapaino tekee hyvää työtä ja sen hinnat kestävät vertailun toisten kanssa.

Kirjapaino tarvitsee edelleen varoja uusiin hankintoihin kohottamaan sen tuotantokykyä. Ensinnä tarvitaan latomakone, jonka avulla voidaan mm. latojanoppilaille antaa konelatojankoulutus. Meilläkin pitäisi päästä valtaamaan tämä ammattiala kuuroille, sillä ulkomailla, mm. Italiassa, on kuuroja konelatojia runsaasti. Muitakin koneita tarvittaisiin. Kustannukset näistä ovat suuret.

Me kuurot varmastikin haluamme oman kirjapainomme täysin kilpailukykyiseksi. Surdus on perustettu uskaliaisuuden varassa. Kyllä me kuurot ja meidän yhdistyksemme kykenemme keskuudestamme nytkin kokoamaan tarvittavat varat. Ottakaamme asia esille ensin omissa yhdistyksissämme – onhan niillä käytössään pankkitalletuksia ja erilaisia rahastoja, ja merkitkäämme tarvittava osakepääoma täyteen, jos Surduksen yhtiökokouksessa maaliskuussa päätös sen korottamisesta tehdään.

Tärkeintä on kuitenkin, että jokainen kuuro puhaltaisi "yhteen hiileen" ja jokaisen kuurojenyhdistyksen, kuurojen ja kuurojen ystäväin kaikki pienet ja suuret painatustyöt saataisiin Oy Surdukseen, joka niin hyvin työn laadussa kuin hinnoissakin kykenee kilpailemaan muiden kirjapainojen kanssa.

TOIMINNANJOHTAJAN TIEDONANTOJA

VUOSIKERTOMUSKAAVAKKEET

on lähetetty yhdistyksille. Pyydetään ne huolellisesti täyttämään. Jäsenluettelon mukainen vuosijäsenmaksu 50 mk hengeltä on lähetettävä liiton postisiirtotilin n:o 6825 kautta rahastonhoitajallemme. Liiton vakinaiset jäsenet ovat tästä maksusta vapaat. (Uusia vakinaisjäseniä ei enää voida attaa.) Kaavakkeet palautettava 25. 2. 62.

LIITTOMME EDUSTAJAKOKOUS

pidetään Helsingissä Elannon juhlasalissa, Kaikukatu 2, maaliskuun 25 p:nä Kuurojen Lehden n:ossa 7–8/61 julkaistujen sääntöjen mukaisesti. Äänioikeus yhdistyksillä jäsenluvun mukaan: alle 50 jäsentä = 1 ääni, jokaisesta seuraavasta 50 jäsenestä 1 äänen lisäys. (On myös tulkittu siten että jokaisella yhdistyksellä on 1 ääni, 50–99 = 2 ääntä, 100–149 = 3 ääntä, 150–199 = 4 ääntä, 200–249 = 5 ääntä, 250–299 = 6 ääntä.)

Keskustelukysymykset vuosikokoukselle (edustajakokous) on lähetettävä **yhdistyksen hyväksyminä** ennen helmikuun 25 päivää liiton toimistoon. Niitä tulee seurata lyhyt perustelu tai ponnet. Yksityiset jäsenet eivät siis voi enää suoraan lähettää keskustelukysymyksiään liiton edustajakokoukselle, vaan täytyy ensin esittää ne omalle yhdistykselleen keskusteltavaksi ja yhdistys lähettää sitten ne liitolle. Tällä kertaa on valittavana **liiton puheenjohtaja** 1 vuodeksi. **Hallituksesta** ovat erovuorossa Katri Pitkänen (Kierimon varajäsen), Emil Mattila ja Runo Savisaari, jotka ovat valittu v. 1959.

Huomautamme vielä, että ellei yhdistys ole ajoissa lähettänyt jäsenmaksujaan liitolle, se menettää äänioikeutensa edustajakokouksessa eikä saa edustajalleen matkalipun tai päivärahan korvausta.

Edustajan valtakirjan kaavake on lähetetty joulukuussa 1961 jokaiselle yhdistykselle. Käyttäkää ainoastaan sitä.

LIITTOMME "ONNENPOTKU"-ARPAJAISET

alkoivat tammikuun 20 p:nä. Tilatkaa ja järjestäkää jäsentenne myytäväksi tuttavapiirissään ja työpaikoillaan näitä arpoja mahdollisimman paljon. Palkkio myyjälle 15 % arpojen hinnasta, jos yhdistys saa jäsentensä kautta myydyksi yli 1.000 arpaa, saa se koko myynnistään 5 %:n hyvityksen. Arvan hinta 100:– kpl.

Koska arpajaisten tuotto jaetaan liittojen kesken sen mukaan kuinka paljon arpoja niiden jäsenet ovat myyneet, on erittäin tärkeätä että me kuurot myymme mahdollisimman paljon arpoja, saadaksemme myöskin osamme voitosta. Jos me olemme välinpitämättömiä, emme ehkä saa mitään, ja uutta arpajaislunpaa on vaikea saada moniin vuosiin. Eiköhän olisi mukavinta, että yhdistyksenne jokainen jäsen ottaisi itselleen ainakin yhden 50 arvan vihkon (5.000:– –15 %). Voittomahdollisuus on hyvä.

Osalle yhdistyksistä on jo lähetetty arpajaisaineistoa ja arpoja jaettavaksi. Ne, jotka vielä ovat ilman, ilmoittautukoot viipymättä liittomme toimistoon, niin haluttu määrä aineistoa ja arpoja lähetetään. Arpajaiset päättyvät 4. 4. 1962.

KUUROJEN KONSULENTTI

Oiva Virtanen on tavattavissa liittomme toimistossa jokaisen kuukauden 1:nä ja 3:na maanantaina (esim. helmik 5 ja 19 p:nä) klo 16–18. Muulloin voi sopia hänen kanssaan tapaamisesta puhelimella toimeen (klo 9–16) 49 63 82 tai kotiin klo 16 jälk. 74 71 18. Parasta kuitenkin on kirjoittaa asiasta os.: Merkonomi Oiva Virtanen, Tunturikatu 9 A 1, Helsinki. Myös diakonissojen kautta saa konsulenttiin yhteyttä.

Olkaa hyvä ja merkitkää konsulentti Oiva Virtasen puhelinnnumerot: toimeen 49 63 82 ja kotiin 74 71 18 sekä osote yhdistyksenne muistikirjaan ja ilmoittakaa niistä myös jäsenille. Konsulentti Virtanen matkoillaan järjestää vastaanottoja eri yhdistyspaikkakunnilla, mistä hän ilmoittaa ao. yhdistyksen puheenjohtajalle, joka tiedoittaa edelleen jäsenille, jotka mahdollisesti ovat konsunlentin avun tarpeessa.

LIITTOMME VAKINAISIKSI JÄSENIKSI

haluavia on taas ilmaantunut, mutta uusien sääntöjen mukaan, jotka on rekisteriin merkitty 1. 6. 61, ei vakinaisia jäseniä enää voida ottaa. Entiset vakinaiset jäsenet pysyvät kuolemaansa saakka liiton jäseninä, mutta äänioikeutta heillä ei ole muuta kuin oman yhdistyksensä kautta.

KUUROJEN LEHTI 1962

pitäisi saada jokaiselle yhdistyksenne jäsenelle. Sen tilaushinta + joululehti on koko vuodelta vain 800:–. On ilahduttavaa, että paljon uusia tilaajia on ilmaantunut entisten uskollisten lisäksi. Toimitus odottaa myös yhdistyksenne toiminnasta paitsi kokousuutisia, myöskin selostuksia erikoisista tapahtumista, juhlista, esitelmäpäivistä, ym., mieluimmin kuvien kanssa. – Kirjoittakaa kokonaiselle arkille ja vain yhdelle puolelle, älkää käyttäkö paperilappusia tai postikortteja, jotka postissa nuhraantuvat ja joista on vaikea saada sitten selvää.

VEROVAPAUSTODISTUKSET

Monella yhdistyksellä on KOP:n PYP:n ja Oy Surdus Ab:n osakkeita, joista saadaan vuosittain osinkoa. Yhdistykset ovat osinkotuloistaan verovapaat. Käykää heti yhdistyksenne kotipaikkakunnan valtionverolautakunnassa pyytämässä verovapaustodistuksia niin monta kappaletta kuin tarvitaan. Pankkioskkeista jätetään yksi todistus kunkin pankin konttoriin ja Oy Surdus Ab:n osakkeista lähetetään todistus os.: Oy Surdus Ab, Aleksanterink. 12, Helsinki, viimeistään maaliskuun kuluessa. Aikanaan saatte käydä osingot nostamassa, niistä ilmoitetaan lehdissä. Jollei verovapaustodistusta ole jätetty, on asianomaisen yhtiön pidätettävä osingostanne vero. Verovapaustodistukset saadaan maksutta.

Toivotan hyvää yhteistyötä vuoden 1962 aikana.

Työterveisin
Rurik Pitkänen
toim.joht.

HYVÄÄ JATKOA VUODELLE 1962

VIINIJÄRVI:

Suoninen, Eeva ja Juho

Mietteitä uutena vuotena

Olemme jo hyvän matkaa taivaltaneet eteenpäin tätä jo alkanutta uutta armon vuotta.

Se oli hyvä yltäkylläisyyden vuosi, jolloin saimme kokea omalla kohdallamme runsasta Jumalan armoa ja siunausta sekä nauttia hyvistä lahjoista, joita vain taivaallinen Isä voi meille lapsilleen jakaa rikkaasta aarreaitastaan. Olemmeko muistaneet siitä Jumalaa kiittää? Varmaan emme. Siksi menkäämme nyt Hänen luokseen sydämen kiitosuhrit mukanamme pieninä, nöyrinä ja vilpittöminä.

Askel uuteen vuoteen on alkanut. Tuntemattomana ja hämärän peitossa on tulevaisuus eikä kukaan kykene sitä esirippua nostamaan. Saamme elää vain päivän kerrallaan. Muistettava on, että vain käsi Herran kädessä kulkiessa kaikki, jopa vaikeammatkin asiat kääntyvät parhaaksemme.

Tuntuu kuin nyt alkaneena vuotena meidän elämästämme tehtäisiin tiliä kuluneelta vuodelta miten olemme armonaikamme käyttäneet ja eläneet.

Pyhä kirja kertoo vertauksessaan, että Jumalalla on suuri puutarha, Jeesus Kristus on puutarhuri ja me ihmiset olemme puita, joista etsitään hedelmää.

Tuntuu että suuri puutarhuri Jeesus Kristus pysähtyy meidän jokaisen kohdalla etsimään hedelmää. Olemmeko sitä kantaneet todella kuluneena vuotena? Huonoa oli ehkä menneen vuoden hedelmäsato. Ehkä kirves oli jo pantuna puun juurelle siltä varalta, jos tulee isännältä käsky kaataa pois kelvoton puu, joka oli toivoton tapaus, joka on vaan maata laihduttamassa. Puu, joka ei hedelmää kanna hakataan pois ja heitetään tuleen.

Silloin suuri esirukoilijamme Jeesus Kristus rukoilee: Anna sen olla vielä tämä vuosi, ehkä se ensi vuonna kantaa hedelmää. Hän kaivaa maata sen ympärillä ja hoitelee kaikin mahdollisin keinoin saadakseen puun kukoistavaksi, hedelmälliseksi ja hyödylliseksi. – Näin Hän hoitelee meitä kelvottomia Sinua ja minua kärsivällisellä rakkaudella saadakseen meidät kantamaan hedelmää taivasten valtakuntaan.

Niin monet ystävämme ja muut tuntemamme henkilöt ovat kuluneena vuotena saaneet siirtyä rajan yli ajasta iankaikkisuuteen. Mutta me olemme vielä täällä.

Ymmärrämmekö mitä varten?

Siksi, että vihdoinkin alkaisimme kantaa hedelmää taivasta varten.

Nyt alkaneena vuotenakin puutarhuri kulkee hedelmätarhassaan. Hän puhdistaa, lannoittaa ja kuokkii. Hän tekee parhaansa auttaakseen meitä kantamaan hedelmää, ettei meitä kelvottomina heitettäisi pois.

Mutta ehkä Hänen täytyy luvata taivaalliselle Isälle: "Jos ei hän tänäkään vuonna kanna hedelmää, niin hakkaa se pois. . . .

Puutarhassa kasvava puu ei tosin voi tehdä itseään hedelmälliseksi, mutta meidän laitamme on toisin. Me olemme älyllisiä olentoja emmekä aina ole vastuuttomia siitä tuotammeko hedelmää Jumalan valtakuntaan vai emmekö.

Meidän pitäisi pysyä lujasti kiinni Jumalan sanan maaperässä ja kurkoitettava kohden armonauringon loistetta rukouksen ja uskon kautta. Niin saamme voimaa hedelmien kantamiseen. Vain Jeesuksen yhteydessä pysyvä ihminen voi kantaa hedelmää. Minkälaisia hedelmiä Herra meiltä odottaa?

Raamatussa on kirjoitettuna:

Hengen hedelmä on rakkaus, ilo, rauha, pitkämielisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, sävyisyys, itsensä hillitseminen. Jos meidän elämämme kaunistuksena ovat nämä hedelmät, on se merkki siitä, että puu on hyvä ja tuottaa iloa suurelle tarhurille.

Ah vuosi vielä Herrani
Mä tunnen mieles' laadun
Sä katkaista et tahtoisi
Sä suret, jos mä kaadun.

Kilvoittelija.

Tulkkikurssit Laajasalon Kansanopistolla 5–7. 1. 1962

Loppiaisen aattoaamuna kokoontui Helsingin kristilliselle kansanopistolle Laajasaloon noin 35 tiedonhaluista kurssilaista. Heillä kaikilla oli yhteinen asia, joko leipätyönään tai enemmän tai vähemmän harrastuksenaan — kuurojen auttaminen tavalla tai toisella.

Osanottajien joukossa oli eniten seurakuntasisaria, mutta mukana oli myös 2 kuurojen pappia, kuurojen oma konsulentti rouvineen, toim.joht. Rurik Pitkänen Kuurojen Liitosta, samoin insinööri Runo Savisaari, joka toimi kurssien erittäin onnistuneena johtajana, Pelastusarmeijan kuurojen työntekijät, 1 työnjohtaja ja faktori, opettajia ja koululaisia ym.

Ohjelma oli erittäin rikassisältöinen. Rovasti L. Paunu esitelmöi kuurojen sosiaalihuollon kehityksestä sekä tulkin asemasta ja velvollisuuksista. Toiminnanjohtaja R. Pitkänen kertoi kuurojen järjestöistä sekä kokemuksistaan vuosien varrelta. Lakiasiain tuntijana selvitti varatuomari H. Neva avioliitto-oikeutta, oikeudenkäyntimenettelyä sekä perintö- ja testamenttioikeutta. Hän järjesti myös erittäin valaisevan harjoitusoikeudenkäynnin, josta kurssilaiset saivat selvän ja havainnollisen kuvan. Todistajana esiintyi oikeudessa kuuro tulkin avustamana ja tällöin tuli esille monta tärkeää huomioonotettavaa seikkaa, jos tällaisissa tilanteissa jotuu auttamaan kuuroa. Hallitussihteeri M. Salomaa teki selkoa invaliideja koskevasta lainsäädännöstä. Asiasta virisi vilkas keskustelu ja hallitussihteeri Salomaa selvitti kurssilaisille monta epäselvää kysymystä. Hän oli, tähän invaliideille kovin tärkeään asiaan, paneutunut niin innokkasti, että pani muistiinsa jopa muutamien kuurojen nimiä, joiden kohdalla invaliidiraha-anomus oli hylätty, tarkistaakseen, oliko asiassa menetelty oikein vai väärin. Neiti Aira Kankkunen selvitti Kuulonhuoltoliiton Tutkimuskodin toimintaa, mikä on erittäin tärkeää alle kouluikäisille lapsille ja heidän äideilleen.

Pastori Eino Savisaaren ollessa estyttynä sairauden vuoksi osallistumasta kursseihin, esitelmöi insinööri Savisaari veljensä lyhyesti antamien suuntaviivojen mukaisesti viittomakielestä ja sen mahdollisuuksista sekä eri viittomatyyleistä. Kurssilaiset opettelivat sitten sekä uusia että vanhoja viittoimia. Opittiin sairausja oikeustermejä, tulkittiin kuuroille sekä myös kuuroa kuuleville. Viittomakieliharjoituksissa kurssi osoitti vallan kiitettävää ahkeruutta. Loppiaisena esimerkiksi luovuttiin yksimielisesti osallistumasta erääseen yleisöjuhlaan, koska haluttiin vain oppia mahdollisimman paljon. Ja niinpä siitä päivästä tulikin 14 tunnin mittainen "työpäivä".

Kurssin päättäjäisiksi osallistuttiin lähetysjuhlaan Meilahden kirkossa, sillä myöskin kurssilaiset tahtoivat olla mukana lähettämässä matkalle kuurojen omaa lähettiä opettaja Anni Kauppista Eritreaan. Tässä on lyhyesti koottu asiapuoli kuurojen tulkeille järjestyistä ensimmäisistä kursseista. Mutta ohjelman ulkopuo-

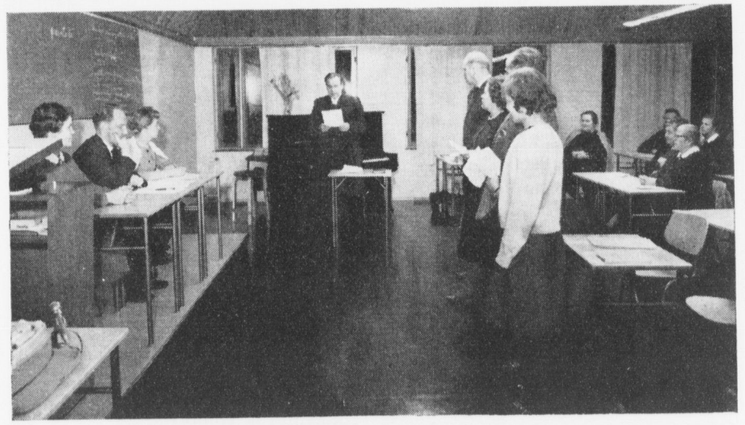

Lavastettu oikeudenkäynti tulkkikursseilla

Anni Kauppinen siunataan tehtäväänsä

VAIKUTTAVA JUHLATILAISUUS

oli Helsingissä Meilahden kirkossa 7. 1. kun opettaja Anni Kauppinen eroitettiin ja siunattiin lähetystyöhön, Eritrean kuurojenkoulun opettajaksi.

Avara temppeli oli täyttynyt ääriään myöden kuuroista ja heidän kuulevista lähetysystävistään. Mielet olivat herkistyneet lämpimiksi ja täysin sydämin yhdyttiin alkuvirteen — Tähti taivahinen kerran . . .

Saarnan piti past. Veikko Väätäinen, puhuen Jumalan asuinsijojen ihanuudesta. Saarnan tulkitsi viittomakielelle ins. Savisaari.

Jumalan hengen läsnäoloa saattoi tuntea sydämessään kun opettaja Kauppinen polvistui alttarille. Hänellä olivat todistajinaan opettajakokelas Neguse Gelaidos Eritreasta ja rva Katri Pitkänen kuurojen seurakunnan puolesta.

Piispa Martti Simojoki puhui op. Kauppiselle lähetystyön ylevyydestä ja vaikeudesta ja Jumalan suuresta rakkaudesta omiaan kohtaan. Piispalla oli alttarilla avustajinaan lähetysjohtaja Olavi Vuorela, lääninrovasti Erkki Niinivaara, past. Veikko Väätäinen ja rov. Lauri Paunu. Nämä kukin vuorollaan lukivat Raamatun kohdan, jonka jälkeen piispa heidän avustamanaan siunasi polvistuneen ja eroitti hänet Jumalalle, lähetystyöhön. Siunattavan kummallakin puolella seisovat todistajat laskivat myös kätensä siunaukseen hänen päänsä päälle. Siunaukseen yhtyivät sydämissään varmaan kaikki temppelissä olijat, toivottaen lähtijälle Jumalan rauhan antamaa rohkeutta ja voimaa.

Kirkkojuhlan jälkeen mentiin seurakuntasaliin jossa tarjottiin kirkkokahvit. Piispa ja piispatar Simojoki tulivat myös tänne kuurojen ja heidän ystäviensä joukkoon ja piispa tervehti meitä kuuroja lämpimästi kädestä puristaen. Me rakastamme piispaamme joka on välitön ja ystävällinen ja joka kiireisestä päivästään huolimatta uhrasi aikaansa kuurojen juhlaan.

Seurakuntasalissa pidettiin useita puheita. Suurinta mielenkiintoa herätti tumman vieraamme Neguse Gelaidoksen puhe, jossa hän kertoi Etiopian oloista ja Eritrean koulun alkuvaiheista. Hän toi myös terveisiä Ruotsista, jossa hän nykyään opiskelee. Helsinkiläisten nuorten kuoro esitti hengellisiä lauluja, johtajanaan nti Liisa Salokorpi. Hra Rikström esitti myös vaikuttavan laulun. Rva Pitkänen ja ins. Savisaari puhuivat kuurojen ja liiton edustajina. Lähetysjohtaja Vuorela puheessaan nimenomaan toivoi, että tämä vaikuttava kuurojen juhla herättäisi lähetysrakkautta Meilahden seurakunnassa.

Jäähyväispuheessaan op. Kauppinen sanoi lähtevänsä iloisena ja turvallisin mielin kaukaiseen maahan työhönsä. Rakkaus antaa siihen voimaa, se rakkaus joka loistaa Jeesuksen ristiltä ja yhdistää kaikki Hänen omansa. Vaikuttava juhla päättyi virteen ja rov. Paunun loppurukoukseen.

---

lella, aterioilla ym. pienillä väliajoilla, oli erittäin antoisaa keskustella niin monista muistakin asioista, jotka tuntuvat olevan kaikilla lähellä sydäntä. Oli avartavaa ja innostavaa tavata niin paljon kuurojen asialle lämmenneitä ihmisiä. Melkeinpä tuntui, että mukana olleet n. 10—11 eri puolilta maata tullutta kuurojen vanhempien lasta tuli melkein sukulaisiksi keskenään.

Niinpä tuntui yleinen mielipide olevan, että mielellään kokoonnuttaisiin vaikka joka vuosi oppimaan lisää ja tapaamaan toisia. Tällä kertaa kustannuksista vastasi S.K.Liitto, seurakunnat ja kuurojen yhdistykset, joille kurssi haluaa lausua kiitoksen.

Elsa Närhi.

KUUROJEN- JA SOKEAIN-KOULUJEN JOHTAJIEN KOKOUS

Kouluhallituksen kutsusta pidettiin Helsingissä kuurojen- ja sokeainkoulujen johtajien kokous viime marraskuun 20—21 päivinä. Kuurojen- ja sokeainkoulujen toimintahan muuttui huomattavasti viime kesänä annetun uuden asetuksen johdosta. Johtajien kokous oli kutsuttu käsittelemään lähinnä uuden asetuksen soveltamiseen liittyviä asioita. Kouluhallituksen määräämänä puheenjohtajana toimi kuurojen ja sokeain opetuksen tarkastaja Veikko Lehvä. Sihteeriksi oli määrätty kuurojenkoulun johtaja Elias Niskanen.

Kokoukseen ottivat osaa kaikkien kuurojen- ja sokeainkoulujen johtajat, alan ammattikoulujen johtajat, sekä tarkkailijoina Suomen Kuurojen Liiton ja Sokeain Keskusliiton edustajat. Kuurojen Liiton edustajana oli kokouksessa dipl.ins. Runo Savisaari. Osan kokousaikaa olivat läsnä opetusministeriön edustajana aistiviallisasiain esittelijä Zoe Lietz, kouluhallituksen pääjohtajana R. H. Oittinen, koulutoimenjohtajat Alfred Salmela ja Gösta Cavonius, osastopäällikkö A. Salervo, kouluneuvos Urho Somerkivi, ylikamreeri E. Å. Lindström, kamreeri Irma Ruusunen ja kanslisti Eila Herttuainen.

Kokouksen alkaessa oli suuren juhlan tuntua, sillä edellisen vastaavan kokouksen järjestämisestä oli kulunut kokonaista 23 vuotta. Tarkastaja Veikko Lehvä totesikin alkupuheessaan: "On verraten kauan siitä, kun edellinen kokous pidettiin. Siitä alkaa pian olla neljännesvuosisata. Kokouspaikka oli silloin Tieteellisten seurain talo Helsingissä ja kokous pidettiin maaliskuun 14—16 päivinä 1938.

Saattaa vaikuttaa oudolta, että tällaisten kokousten väliaika on päässyt venymään näin pitkäksi. Siltä kai tuntuu, kun otetaan huomioon, että kysymyksessä on sellainen erityisopetuksen ala, jota kuurojen- ja sokeainkoulut edustavat. Mutta viivytykseen voidaan ilmoittaa kaksi asiallista syytä. Sellainen on ensiksi viime kokousta miltei välittömästi seurannut sota-aika ja sen jälkeiset vuodet. Siinä oli kysymyksessä ilmeinen "force majeure", jonka luomissa olosuhteissa johtajien kokouksen toimeenpaneminen ei ollut ajateltavissa.

Kun sitten päästiin takaisin rauhanomaiseen elämään, tuli sangen pian esille kysymys aistivikaisten kouluja koskevan asetuksen uudistamisesta. Tämä tehtävä katsottiin liittyväksi kansakoululain kodifiointiin, joka silloin myös oli aktuelli ja kouluhallituksen hoidettavana. Toisin sanoen kuurojen- ja sokeainkouluista laadittavan uuden asetuksen tuli olla samaan aikaan suunnitellun kansakoululain mukainen. Koska asetus näin oli valmistusvaiheessa ja koska sen luonnoksesta pyydettiin lausunnot kouluilta, ei erityisen johtajien kokouksen järjestämistä katsottu tarpeelliseksi ennen uuden asetuksen voimaan tuloa. Tämä oli toinen syy kokouksen viipymiseen. Kukaan ei tuolloin osannut odottaa, että kansakoululain säätämisen jälkeen kuluisi vielä neljä vuotta ennenkuin asetus kuurojen- ja sokeainkouluista annettaisiin."

Osastopäällikkö A. Salervo suoritti kokouksen avauksen todeten puheessaan mm. seuraavaa: "Kun uusi asetus kuurojen- ja sokeainkouluista on nyttemmin annettu, riippuu näiden koulujen sisäinen kehittäminen pääasiallisesti Teistä, arvoisat Johtajat, sekä alaisestanne opettajakunnasta. Kouluhallituksen tärkeimmäksi tehtäväksi, rutiiniasioiden käsittelyn rinnalla, näkisin toimenpiteet uusien rakennusten aikaansaamiseksi jo aikansa palvelleiden tilalle sekä opettajanvalmistuksen järjestämisen nykyistä tarkoituksenmukaisemmalle kannalle."

Kokouksen runsaaseen asialistaan ei tässä yhteydessä ole tilaisuutta kovin tarkasti puuttua. Kuten edellä jo mainittiin niin pääasiassa pohdittiin uuden asetuksen soveltamiseen liittyviä kysymyksiä. Kuurojen koulujen toimintaa koskevia alustuksia olivat mm.:

Uuden opetussuunnitelman laatiminen kuurojenkouluille. Mikkelin kuurojenkoulun johtaja Elias Niskanen oli jättänyt e.m. alustuksen, jossa hän totesi, että uusi asetus muuttaa oleellisesti kuurojenkoulun opetusaineksen ja opetustavoitteiden sisältöä. Asetuksen mukaan kuurojenkoulussa on 10 vuosiluokkaa, joista ensimmäinen ja toinen muodostavat esikoulun. Vastaavasti kaksi ylintä luokkaa olisi muodostettava kansalaiskoulua vastaaviksi luokiksi. Näinollen entinen kuurojenkoulun opetussuunnitelma, joka on Kouluhallituksessa hyväksytty 1943, olisi kiireellisesti uusittava nykyisiä säädöksiä ja nykyajan vaatimuksia vastaavaksi.

Johtaja Niskasen esityksestä kokous lausuu kouluhallitukselle toivomuksen, että opetusministeriö asettaisi 3—4 henkisen toimikunnan, joka laatii kuurojenkouluille ja niiden esikouluille uudistetun opetussuunnitelman.

Esikoulun aloittamiseen liittyvät ongelmat: Kuopion, Oulun ja Porvoon kuurojenkoulujen johtajat olivat jättäneet kokoukselle alustukset, joissa pohdittiin esikouluasiaan liittyviä kysymyksiä ja tehtiin esityksiä esikoulun työn järjestämiseksi. Kokouksessa käytiin pitkä keskustelu tästä kysymyksestä. Todettiin, että esikoulu ja sen tarkoituksenmukainen toimintaan saattaminen muodostaa tulevien vuosien tärkeimmän kysymyksen kuurojenopetuksen alalla. Kuitenkaan esikouluasiasta ei vielä voitu tehdä tarkempia päätöksiä, koska vasta muutamien vuosien kokemus kouluissa voi antaa pohjan yhteisten suunnitelmien laatimiselle.

Kuurojen ja kuulovikaisten ammatinvalinnan ohjaus: Tätä koskevan alustuksen oli jättänyt Mikkelin kuurojenkoulun johtaja Niskanen. Hän totesi, että meillä on voimassa laki ammatinvalinnan ohjauksesta. Sen mukaan ammatinvalinnanohjaus on valtion tehtävä. Em. lain pohjalla annettiin maaliskuussa 1961 asetus invaliidien ja muiden vajaatyökykyisten ammatinvalinnanohjauksesta. Tämän asetuksen säädökset antavat mahdollisuuden myös kuurojen ammatinvalinnanohjauksen tehokkaalle järjestämiselle. Johtaja Niskanen esitti, että kouluhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin kuurojen ammatinvalinnanohjauksen järjestämiseksi Työterveyslaitoksen ja kuurojenkoulujen yhteistoiminnan pohjalle.

Käydyssä keskustelussa osastopäällikkö Salervo kouluhallituksen edustajana katsoi, että asia tulisi Kuurojen Liiton hoitaa, koska ammatinvalinnanohjaustoiminta ei ole opetusministeriön alaista toimintaa. Kokous lausuikin toivomuksenaan, että tämä tärkeä asia hoidettaisiin Kuurojen Liiton toimesta. Insinööri Savisaari lupasi esitellä asian Kuurojen Liiton hallitukselle ja sitä tietä hoitaa asiaa eteenpäin.

Edelleen kokouksessa käsiteltiin mm. seuraavia aiheita: Yksityisopetuksen antaminen kuurojenkouluissa, Aistivialliskoulujen opettajien edustus opettajaneuvostossa, Oppilastöiden myynti ja käsityörahaston kartuttaminen kouluissa, Oppilaan siirtäminen kirjoituskouluun, Terveyssisaren ja lastenhoitajan tehtävät, palkkauksen järjestäminen ja pätevyysvaatimukset, Esikoulun askarteluopettajan virkojen perustaminen.

Alustusten pohjalta käytiin ajoittain hyvinkin vilkasta keskustelua ja kokous teki runsaasti esityksiä kouluhallitukselle ja sen kautta edelleen ministeriölle asioiden hoitamiseksi koulujen kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla.

Kokouksen lopussa sokeainkoulunjohtaja Eero Häkkinen kiitti osanottajien puolesta puheenjohtajaa, tarkastaja Veikko Lehvää kokouksen tarmokkaasta ja asiallisesta johtamisesta. Samalla hän lausui toivomuksen, että vastaisuudessa, perinteistä poiketen, johtajien kokous pidettäisiin joka toinen vuosi. Tällöin kouluille varattaisiin mahdollisuus saada asioita esille ja ajoissa hoidetuksi. Se olisi omiaan viemään kehitystä eteenpäin aistiviallisopetuksen alueel-

Selostus Kaarlon ja Iiriksen palkinnonhakumatkasta Lontooseen

Oulun kuurojenkoulun oppilaat olivat täysilukuisesti ottaneet osaa koko maailman käsittäneeseen kuurojen lasten piirustuskilpailuun syksyllä 1961. Koululleme saapui marraskuun 15 p:nä päivätty kirje Lontoosta, jossa johtajalle ilmoitettiin, että kilpailun järjestäjillä on ilo tiedoittaa koulumme kahden oppilaan, Kaarlo Båskénin ja Iiris Pernun voittaneen tässä erittäin kireässä kilpailussa. 8-vuotiaitten sarjassa oli Kaarlo voittanut yhdessä erään englantilaisen pojan kanssa I. palkinnon ja Iiris oli saanut II. palkinnon. Kirjeessä oli kutsu saapua teetä juomaan the Royal Society of Artsiin 13 p:nä jouluk. 1961 klo 2.30 i.p. sikäläistä aikaa. Kilpailun järjestäjä Mrs. Noble-Mathews sanoi olevansa iloinen, jos voittajat opettajineen, vanhempineen, koko perheineen ja koulutovereineen voisivat saapua ylläimainittuna päivänä Lontooseen palkintojenjakotilaisuuteen. Kauniiksi lopuksi oli Hänen Kunink. Korkeutensa Prinssi Philip lähettänyt seuraavan kirjeen:

Buckinghamin Palatsi.

Olen iloinen kuultuani kuurojen lasten koko maailman käsittävästä piirustuskilpailusta ja sen saavuttamasta laajasta mielenkiinnosta. Onnittelen kaikkia voittajia heidän saavuttamansa menestyksen johdosta ja kaikkia kilpailijoita yritteliäästä osanotosta.

Philip.

Olimme kovin yllättyneitä oppilaittemme saavuttamasta menestyksestä ja samalla huvittuneita kutsusta teetä juomaan. Eihän kenenkään päähän edes pälkähtänyt, että nyt joku voisi Lontooseen lähteä. Mistäs rahat? Tuli sitten tarkastaja Lehvä koululleme samoihin aikoihin ja sanoi, että matkarahoja on ruvettava anomaan. Johtaja Rasi pani anomuspaperit liikkeelle, ja sitten torstaina joulukuun 7 p:nä soitti tarkastaja, että veikkausvaroista on myönnetty 158.200:—. Kiireisten passi- ja matkalippuhankintojen jälkeen alkoi matkamme ensin Helsinkiin sunnuntaina, jossa kävimme Kouluhallituksen vieraana maanantaina. Saimme tark. Lehvältä tietää, että Suomen lähetystön puolesta ollaan meitä vastassa Lontoon lentoasemalla. Tiistaiaamuna klo 8 Caravelle lähti meitä kiidättämään kohti Lontoota. Välilasku tehtiin Hampurissa ja Amsterdamissa. Oli lapsilla ihmettä kylliksi lennon aikana! Lensimme pumpulipilvien yläpuolella n. 8700 m korkeudessa. Näimme kuun heloittavan, näimme toisen lentokoneen ja auringonnousun. Laskeutuessa näimme valoja, laivoja, merenrannan ja paljon taloja. Kone oli ilmassa noin 4 tuntia. Aika tuntui kovin lyhyeltä, sillä koko matka meni melkein syöntipuuhissa, aina oli lentoemäntä jotakin tarjoamassa. Lontoossa paistoi aurinko kirkkaasti. Lähetystön vahtimestari Lopakka oli autoineen meitä kentällä vastassa, sattui vielä niin hauskasti, että hän on entinen oululainen. Tunsimme heti olomme kotoiseksi. Suomen lähetystössä otti meidät vastaan maist. Salo, joka on kulttuuri- ja lehdistöasiainhoitaja. Sieltä meidät opastettiin Hotel Shellbourneen Lexham Gardenin varrelle, johon lähetystö useimmin vieraansa ohjaa. Maist. Hellquist oli useana päivänä oppaanamme, ja hän ajelutti meitä katselemassa kaupungin tärkeimpiä nähtävyyksiä. Kiersimme Hyde-Parkin, Greenparkin, Trafalgar-Squaren ja monet muut puistot, näimme Buckinghamin palatsin ja muita palatseja, vahtisotilaita, neekeeritä, kiinalaisia, hinduja, niin että Kaarlo jo kääntyi puoleeni, kysyen muuttuuko hänkin yhtä mustaksi kuin nuo neekerit, jos on kauan täällä.

Keskiviikkona Mr. Salo vei meidät juhlapaikalle the Royal Society of Artsiin. Sitä ennen lähetystö tarjosi meille lounaan Finland Housessa. Taideseuran alaeteisessä meidät esiteltiin kilpailun järjestäjille Mrs. Olga Noble-Mathewsille, loordi Bossom of Maidstonelle y.m. Juhlasali oli teatterin tapainen, täynnä kuuroja lapsia ja heidän saattajiaan. Meidät ohjattiin etupenkkiin, salamavalot alkoivat räiskähdellä, sanomalehtimiehet piirittivät meidät ja tahtoivat tietoja lapsista, heidän kotioloistaan, koulustamme, lukujärjestyksestä j.n.e. Lapsista otettiin kymmeniä kuvia. Alkoi puheitten sarja, palkintojenjako ja koko ajan otettiin valokuvia. Saimme lähetystön välityksellä niitä 3 kpl jälestäpäin postitse. Noin 40 lasta, eri kansallisuuksista, mutta silti Englannista, oli omakohtaisesti palkintonsa hakemassa. Jala. Edelleen hän lausui toivomuksen, että tarkastaja Lehvä tekisi parhaansa kokouksen päätösten toteuttamiseksi.

Tarkastaja Lehvä lupasi tehdä parhaansa asioiden hoitamiseksi suotuisaan lopputulokseen.

Elias Niskanen.

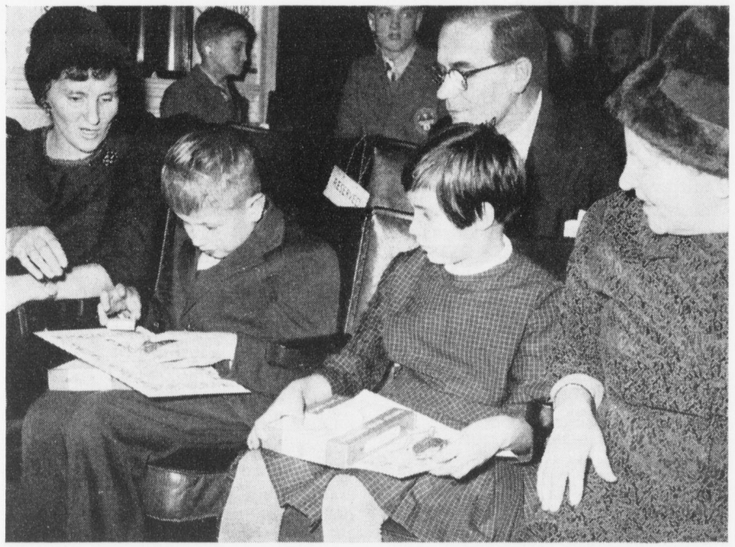

Op. Maija Jaako, Kaarlo Båsken, Iiris Pernu ja op. Helly Saastamoinen palkintojenjakotilaisuudessa

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

FEBRUARI | 66 ÅRGÅNGEN | Nr 2 - 1962

OY SURDUS AB

Alla som läsa denna tidskrift veta, att Oy Surdus Ab vid Alexandersgatan 12 i Helsingfors är ett av döva grundat och ägt tryckeri då en stor del av aktiestocken är i de dövas och deras föreningars ägo. Största aktieägaren är Finlands Dövas Förbund som förvärvat dem genom köp och gåvor. Märkligt är att många idrotts- och schackklubbar placerat kapital i Surdusaktier, troligen för att hugfästa minnet av den alltför tidigt bortgågne mångfrestaren och energiknippet Oskar Wetzell som var en av de hängivnaste initiativtagarna och eldsjälen i grundandet av Surdus.

Begynnelseåren voro svåra för Oy Surdus Ab då aktiekapitalet var alltför litet och driftkapital fanns det så gott som intet. Likväl började det småningom gå den vägen, rörelsen började löna sig tack vare tappert och modigt kämpande ledning. Och man började också skola döva ungdomar enligt grundläggningsprincipen, fast det blev nog så kostsamt för tryckeriet. Under årens lopp har ett tiotal ungdomar erhållit sin grundskolning i tryckerifacket och många äro nu skickliga yrkesarbetare i både större och mindre företag.

Ett bevis på att tryckeriet började gå mot bättre framgång och kunnat någorlunda hävda sig i konkurrens, var att man började med dividendutdelning på vinstkapitalet år 1944 och fortsatte därmed till år 1957. Utdelningarna varierade mellan 6—10 %. Det var inte mycket, men det bör tagas i betraktande att bolagets vinst kom aktieägarna tillgodo i form av nya aktier då för en betald aktie getts ut 5 nya aktier gratis, som summa summarum blir 6 aktier, och som alltså i sinom tid ger större utdelning. Således en god och säker penningplacering.

Åren 1958—1960 kunde ingen utdelning ske då all kapital tarvades för nyanskaffning av maskiner, vartill det utgick 4 miljoner mark. I fjol utdelades 6 % (i verkligheten ficks till huvudkapitalet 30 %).

Tryckeriet anlitades i början av de dövas föreningar, som rekvierade sina tryckalster enbart därifrån. Numera gör föreningarna sina beställningar från närmaste tryckeri, tyvärr nog, man började glömma sitt eget tryckeri Surdus. Vi uppmanar varje förening för döva, ja även enskilda döva som ha eget företag, att göra sina tryckbeställningar hos Surdus. Föreningar behöva alltid brevblanketter- och kuvert, entre- och andra biljetter, festprogram m.m. smärre tryckarbeten. Förbundet har sedan år 1960 låtit tryckandet av Tidskrift för Döva ske hos Oy Surdus Ab, väl vetande att tryckeriet gör sitt bästa för att ge de dövas egen tidning en så angenäm och proper utstyrsel som möjligt. Och de döva själva veta vid det laget att deras eget tryckeri numera gott står sig i konkurrensen med andra tryckerier och att dess priser äro facila.

Tryckeriet behöver ännu och ämnar också göra nyanskaffningar till sin maskinpark. Främst behöves sättmaskiner som äro oundgängliga för för varje tryckeri. Med dem kan man börja med skolning av döva maskinsättare, varvid sättarlärlingar med modersmålssinne och stor fallenhet för detta krävande yrke kunna tas i beaktande. Utomlands, särkilt i Italien, äro ett antal döva i arbete som maskinsättare. Men även andra maskiner behövs. Kostnaderna för dessa äro dock i det drygaste laget.

Vi döva vilja säkert att vårt eget tryckeri skall hävda sig i den tilltagande konkurrensen. Grundandet av Oy Surdus Ab var en gärd av djärvhet och förutseende optimism parad med förlitan på att kommande led skola fortsätta att värna de principer grundläggarna av Surdus föreskrev.

Vi bruka blåsa "extra glöd" i en brasa. Många föreningar ha stående medel i bankdepositioner och olika fonder och det gäller bara för vederbörande att besluta om placering av dessa medel i Surdusaktier, isynnerhet då Surdus vid bolagstämman i mars besluter höja aktiekapitalet. Det är ingen tom fras då vi säger att placerandet av kapital och medel i Surdusaktier är guld värd och att pengarna komma att gagna höjandet av de dövas allmänna nivå!

Meddelanden från verksamhetsledaren

ÅRSBERÄTTELSEFORMULÄREN

har tillsänts föreningarna och böra omsorgsfullt ifyllas. Årsmedlemsavgiften 50 mk per person bör erläggas till förbundet genom postgirokonto n:o 6825 till förbundskassören. Ständiga medlemmar i förbundet äro befriade därifrån. Formulären böra återsändas ifyllda före den 25 februari.

FÖRBUNDETS ÅRSMÖTE

hålles i Helsingfors i Elantos festsal, Ekogatan 2 den 25 mars varvid behandlas de i stadgarna föreskrivna ärendena. Rösträtt har förening enligt medlemsförteckningen sålunda: under 50 medlemmar 1 röst, varje följande 50 medlemmar 1 rösts till-

ägg (kan tolkas på enklare sätt: varje förening har 1 röst, 50—99 medlemmar = 2 röster, 100—149 = 3 röster, 150—199 = 4 röster, 200—249 = 5 röster, 250—299 = 6 röster.)

Diskussionsfrågor till årsmötet (representantmötet) *godkända av vederbörandes förening böra tillsändas förbundets kansli före den 25 februari.* Dessa böra åtföljas med kort motivering eller förklaring. Föreningsmedlemmar kunna således ej mera sända diskussionsfrågor direkt till förbundets representantmöte, utan böra först tillställas egna föreningen för godkännade till representantmötet. Denna gång väljes *ordförande för förbundet* för ett år. Från *förbundsstyrelsen* äro i tur att avgå: Katri Pitkänen (suppleant för Kierimo), Emil Mattila och Runo Savisaari, vilka blevo valda år 1959.

Den förening som inte i tid erlagt sina medlemsavgifter mister sin rösträtt vid representantmötet, ej heller får dess representant ersättning för resekostnader och dagtraktamente.

Representanternas fullmakter har tillsänts föreningarna i december 1961 för ifyllande. Dessa böra ovillkorligen medtagas.

FÖRBUNDETS LOTTERI "LYCKOSPARKEN"

började den 20 januari. Beställ och tillställ dem medlemmarna för försäljning inom bekantskapskretsen och arbetsplatsen. Provisionen är 15 % för försäljarna och om förening får genom sina medlemmar försålda över 1000 st lotter erhåller den 5 % av hela försäljningen. Lottens pris är 100 mk st. Lotteriet avslutes den 4 april. 1962.

Enär lotteriets avkastning fördelas mellan de olika förbunden på så sätt, att de som sålt mest erhåller i proportion därtill större andel i avkastningen. Det vore önskvärt att varje medlem åtager sig att sälja minst ett lotterihäfte á 50 lotter (5000:— —15 %). Vinstmöjligheterna äro goda.

Lotter till försäljning har redan tillsänts många föreningar. De, som äro utan, böra utan dröjsmål rekviera hos förbundet med uppgift om önskat antal lotter eller lotthäften (á 50 st).

DÖVKONSULENT

Oiva Virtanen är anträffbar i förbundskansliet den första och tredje måndagen i månaden (t. ex. den 5 och 19 febr.) kl 16—18. I undantagsfall kan överenskommelse träffas med honom per telefon under tjänsten (kl 9—16) eller hemma efter kl 16. Anteckna telefonnumren: 496382 (tjänsten) och 747118 (hemma). Bäst är likväl att tillskriva honom per brev under adress: Merkonom Oiva Virtanen, Fjälldalsgatan 9 A 1, Helsingfors. Föreningarna böra anteckna telefonnumren och adressen samt meddela därom till medlemmarna. Konsulent Virtanen kan under sina resor anordna mottagningstillfällen på de orter där han väntas besöka. Konsulenten anmäler i förväg sin ankomst till vederbörande ortsförenings ordförande och denne i tur underrättar de medlemmar vilka önska konsulentens bistånd och hjälp.

STÄNDIG MEDLEMSKAP I FÖRBUNDET

har ansökts av många men enligt de nya stadgarna, vilka äro inregistrerade den 1. 6. 1961, *tages ständiga medlemmar inte mera.* Forna ständiga medlemmar i förbundet äro medlemmar i förbundet intill sin död, men rösträtt har de inte annat än genom egna föreningen.

TIDSKRIFT FÖR DÖVA 1962

bör läsas av varje döv föreningsmedlem. Prenumerationspriset utan julnummer är 700 mk. — Meddelanden, notiser, artiklar och manuskript böra vara redaktionen tillhanda senast före månadsslutet och tillsändas under adress: Red. Börje Ahlbäck, St. Robertsgatan 1 B, Helsingfors. Välskrivna artiklar honoreras.

SKATTEFRIHETSINTYG

Många föreningar har i sin ägo aktier i KOP, NFB m.fl. banker samt i Oy Surdus Ab och erhålla därigenom årligen dividender. Föreningar äro befriade från att erlägga skatt för dividender. Ifyll därför de intyg om skattefrihet som fås hos ortens skattenämnd. För bankaktier inlämnas ett intyg per bank till resp. banks kontor på orten och för Oy Surdus Abs del insändas intyget till adress: Oy Surdus Ab, Alexandersgatan 12, Helsingfors senast under mars månad. I sinom tid lyftes dividenderna från bolagets kontor, därom meddelas i tidskriften. Därest skattefrihetsintyget inte insänts i tid, äger vederbörande rätt att avdra skatt från dividenden. Intygen fås kostnadsfritt.

Med önskan om gott samarbete under år 1962

Rurik Pitkänen
verksamhetsledare

Missionärsinvigningen i Mejlanskyrkan den 7. 1.

Namnet Elsie Roos är säkerligen känt för våra läsare. Till år 1955 var hon lärare vid dövskolan i Åbo. Då reste hon till Eritrea i norra delen av Etiopien vid Röda havets strand och grundade där, i staden Keren, Etiopiens första dövskola.

Elsie Roos är alltjämt ledare och lärare i denna skola, vars elever är tjugofyra döva barn från olika delar av landet. Skolan får än så länge intet understöd av den etiopiska staten. Kostnaderna för densamma bestrids gemensamt av de dövas missionsföreningar i Finland och Sverige.

Inom de närmaste veckorna får Elsie Roos en medarbetare i Anni Kauppinen. Hon har varit lärare vid dövskolan i Kuopio och har nu i fem månaders tid vistats i England för att lära sig språket och studera därvarande dövskolor. Söndagen den 7 dennes vigdes hon i hävdvunna former i Mejlans kyrka i Helsingfors till missionsarbetare i Eritrea. Akten förrättades av biskop Martti Simojoki assisterad av kontraktsprosten Erkki Niinivaara, missionsledaren Olavi Vuorela samt de dövas egna präster, prosten Lauri Paunu och pastos Veikko Väätäinen.

Etiopien har tills vidare inga egna dövlärare. En yngling vid namn Neguse Galaidos har på uppmaning av Elsie Roos beslutit att ägna sig åt denna svåra uppgift och följer som bäst med undervisningen i en dövskola i Sverige. Han hade infunnit sig till akten i Mejlanskyrkan. På så sätt kom han att representera det land, där nu en andra finländska kommer att finna sitt arbetsfält.

I kyrkan hade infunnit sig en talrik menighet av både döva och hörande, och psalmerna tolkades på teckenspråk. Efter psalmsången höll pastor Väätäinen en kort predikan och sedan steg biskop Simojoki åtföljd av de fyra prästerna fram till altaret. Lärare Kauppinen placerade sig framför altaret med etiopiern Neguse Galaidos på sin ena och viceordföranden i de dövas missionsförening fru Katri Pitkänen på sin andra sida.

— Det är olyckligt, att ras och språk i alltför hög grad skiljer världens folk från varandra, att vi människor inte känner varandra, att vi rentav kan förakta varandra, sade biskopen. — Härav kommer olycka och elände utan gräns. Människornas broderskap är så svårt att uppnå, att för detta ändamål Jesu Kristi död på korset var nödvändig. Jesus led just därför, att vi, som borde vara bröder och systrar, inte känner varandra.

Vi sänder nu åter en arbetare ut i världen, för att samla Guds förskingrade barn. Anni Kauppinen är Jesu lilla syster, vars uppgift är att lära döva barn tala och sålunda lära sig Guds språk, som är kärleken till nästan. Res nu i trygghet över haven, Anni Kauppinen. Denna färd är trygg, om Gud är med dig. Den är tryggare än att gå in i det egna hemmet utan Gud.

Efter biskopens tal knäböjde lärare Kauppinen framför altaret, och biskopen, prästerna, Neguse Galaidos och fru Pitkänen höll välsignande fram sina händer över hennes huvud. Missionärsvigningen avslutades med psalmsång. Från de närvarande döva överräcktes en blombukett till Anni Kauppinen.

Prosten Paunu berättade för oss, att Elsie Roos nu har inlett sin andra femårsperiod vid dövskolan i Keren. Hennes arbete har varit synnerligen resultatrikt, varför det är väl befogat att utvidga skolans verksamhet genom att sända dit en andra lärare. Det finns gott hopp om att skolan snart skall få ekonomiskt stöd av den etiopiska statsmakten.

I Finland finns för närv. ungefär 4 000 döva. De insamlar årligen inom sin krets en aktningsvärd summa, ungefär en miljon mark, till missionsarbetet. Deras missionsförening verkar som en underavdelning av Finska Missionssällskapet och i nära samarbete med Sveriges Dövas Missionsförening. Med det nämnda insamlade beloppet och en ungefär lika stor summa, insamlad bland de döva i Sverige, upprätthålles skolan i Keren. Formellt är denna skola underställd det svenska missionssällskapet Evangeliska Fosterlandsstiftelsen. Redan år 1885 sände denna stiftelse de första missionspredikanterna till Etiopien och f.n. verkar flera svenska missionärer i detta land.

De dövas teckenspråk är i stort sett internationellt, varigenom döva av olika nationaliteter har möjlighet att göra sig förstådda inbördes. De döva i olika länder har emellertid också sina egna tecken, ett slags dialekter, kunde man säga. I dövskolan i Keren används inte teckenspråk, utan de dövstumma barn som kommer till skolan lärs att avläsa läpparnas rörelser ävensom att själva tala.

NYTT FRÅN HANGÖ

Ett samlingstillfälle anordnades av De Dövas Mission den 10 januari i Församlingshemmet i Hangö i närvaro av 18 personer.

Pastor P. Pettersson inledde med välkomstord som tolkades av prosten Lauri Paunu. Vidare visade pastos Pettersson ljusbilder från Ingå och Hangö, varvid prosten Paunu gav en tolkande text.

Den blivande missionsläraren fröken Anni Kauppinen åter visade en synnerligen intressant bildserie från den dövskolan i Abessinien i staden Keren i Eritrea, dit hon kommer att resa, som tredje missionslärare och där hon förbundit sig att stanna i 5 års tid. Det var bilder från skolan, dess arbete och dess elever som visades och till bilderna berättade prosten Paunu om förhållandena bland Abessiniens döva, vilka uppgår till 14.000.

De har förr varit föraktade och betraktats som en skam för sina familjer, intill dess pensionerade lärarinnan från Åbo dövskola Elsie Roos för 6 år sedan reste till Abessinien och grundade skolan i Keren. Detta möjligtgjordes genom bistånd av Dövmissionerna i Finland och Sverige.

Utom fröken Roos finns där även en lärare från Sverige och fröken Kauppinen som under senaste år utbildat sig i England, blir den tredje i skolan som kan ta högst 20 elever. Skolbyggnaden är ursprungligen ett gammalt italienskt häststall, som kejsaren Haile Selassie skänkt missionen — för övrigt abessinska statens enda bidrag.

Fröken Kauppinen återgav i liturgisk form ett bibelavsnitt som hon visuellt tolkade tolkade — ett synnerligen vackert inslag i kvällens program. Fru Alma Sjöstrand åter tolkade fru Helanders julsång, också detta ett nummer av stämningsfull verkan.

Den kollekt som hopbragtes under kvällen till förmån för dövarbetet, steg till 3.750 mk.

Mellan programmen bjöd församlingen de närvarande på kaffe.

Idrottsnyheter

Tävlingsbjudan

SKUL:s skidmästerskapstävlingar hålles i Kuopio i Laivonsaariterrängen den 24—25 februari.

Tävlingscentra är de dövas sommarhem i Niittyranta.

Tävlingsprogram: Lördag kl. 14 allmän 10 km, oldboys 10 km, juniorer under 21 år 10 km och 10 km lagtävling. — Söndag kl. 10 allmän 20 km och damer 5 km.

I lagtävlingen sammanräknas de tre bästas tider oberoende av klass.

Anmälan om deltagande kan ske senast den 19 februari under adress: Aarne Holopainen, Niiralankatu 10 F 8, Kuopio.

Kuopion Kuurojen Kunto r.y.

Väinö Pelli, ordf. Aarne Holopainen, sekr.

I samband med skidmästerskapen anordnar Kuopioföreningen samkväm i Dövskolan den 24 februari kl. 18. Programmet är trevligt och omväxlande. Tävlingarnas avslutningsfest gå på samma ställe söndag kl. 13. Välkomna till det vintriga Puijo!

VALPAS I ÅBO arrangerar i Dövföreningen i Åbo den 17 februari ett trevligt samkväm, i vars omväxlande program medverka förutom ortens dam- och herrspexare även de nätta damgymnasterna från Helsingfors. Följande dag 18. 2. går den spännande gymnastik-kampen mellan damlag från Helsingfors och Åbo samt allmän tävling för både damer och herras i gymnastikens fria övningar. Möjligen går även samma dag en korgbollsmatch mellan Hero och Valpas. Vi träffas således i Åbo den 17—18 februari.

TÄVLINGSINBJUDAN. Valpas i Åbo meddelar härmed, att *nationella gymnastiktävlingar* arrangeras efter det stadskampen i gymnastik mellan Åbo och Helsingfors slutförts och vilken börjar den 18 februari kl. 10 i Dövföreningens hus i Åbo vid Henrinksgatan 4. Anmälan om deltagan-

de böra sändas före den 11 februari till adr.: E. Yli-Petäys, Kivikartanontie 5 D 100, Åbo 16.

Åbo Dövas Idrottsförening Valpas r.f.

Tauno Väisänen, ordf. Erkki Yli-Petäys, sekr.

Schacknyheter

HELSINGFORS DÖVAS SCHACKKLUBB firar sin 50-tillvaro med en jubileumsfest lördagen den 3 mars kl. 19 i HDF:s lokal, Elisabetsgatan 27 A med innehållsrikt och värdefullt program. Alla äro välkomna från när och fjärran!

HELSINGFORS DÖVAS SCHACKKLUBBS årsmöte hölls den 16 januari. Den gamla styrelsen återvaldes i sin helhet och består av följande personer: ordförande Sigurd Månsson, viceordförande E. Putkonen, sekreterare och kassör fru Taimi Putkonen samt Väinö Tolsa.

JAKOBSTADS DÖVAS SCHACKKLUBB har hållit sitt årsmöte. Till ordförande för mötet valdes hr Alf Bjong med hr Per Björkvik som mötessekretarare. Sedan års- och redovisningsberättelserna föredragits och godkänts beviljades styrelsen tacksam ansvarsfrihet. Vid val av styrelse återvaldes den gamla styrelsen i sin helhet och består av följande personer: ordförande Paul Lindberg, viceordförande Alf Bjong, sekreterare Per Björkvik, kassör Astrid Bjong och ledamot Jalo Nuolikoski. Suppleanter äro Ole Sandström och Anton Hellöre. Till buffeteföreståndarinna valdes Tyyne Fagerlund. Till revisorer valdes Isidor Fagerlund och Aili Lindberg med Aina Hellöre som ersättare. Uppbördsman är Yngve Sundell.

DE DÖVAS FÖRENING I TAMMERFORS hade sitt årsmöte den 12 november i fjol. Ordförande blev hr Matti Kattainen och styrelsemedlemmarna fördelas följande: Viceordförande Valentin Kaurela, sekreterare frk Ulla Sandholm, kassör Aino Ala-Kilponen, uppbördsman Pentti Heinonen och materialförvaltare Lauri Lahtinen.

Bemärkelsedagar

SIGURD MÅNSSON 70 ÅR

In i sitt åttonde decennium ingår den 29 (28) februari bokbindaren Sigurd Månsson i Helsingfors. Han är född i Åbo och har genomgått gamla dövstumskolan i Jakobstad. Hr Månsson har arbetat som bokbindare i 50 år i förlagsaktiebolaget Otavas tjänst och blev pensionerad i fjol. Väl bevandrad och skicklig i sitt yrke har han de sista tiotal åren varit förman på sin avdelning.

Inom föreningslivet i Helsingfors har varit verksam alltsedan ungdomsåren. År 1912 var han en av stiftarna av de Dövas Schackklubb och är än idag aktiv som klubbens vördade ordförande och som en av de ivrigaste på spelaftnarna. För sina meriter och sin mångåriga oavbrutna aktivitet har hr Månsson kallats till hedersmedlem i klubben. I nykterhetssällskapet Surd har hr Månsson varit en ivrig förespråkare för nykterhetens sak och han har tillhört dess styrelse i många år.

Religiöst sinnad som han är hör han jämväl även till de Dövas Kyrkoråd i Helsingfors och ofta ses hans kännspaka gestalt under gudsjänster, där han genomför sina åligganden som kyrkorådsmedlem.

Bild och avhållen åtnjuter Sigurd Månsson inom vida kretsar stor aktning. Till den skara gratulanter som säkert sällar sig till honom på hans bemärkelsedag ansluter sig även Helsingfors dövas Förening och Tidskrift för Döva.

50 ÅR fyllde den 31 januari bokbindaren Olavi Kilpinen i Helsingfors.

80 ÅR fyllde den 24 januari fröken Emilia From, de gamlas hem i Åvik.

Bridgespalten

HELSINGFORS DÖVAS BRIDGEKLUBBS ÅRSMÖTE hölls den 10 januari, varvid hr Paul Miettinen återvaldes till ordförande. Till styrelsen valdes Olavi Kilpinen (viceordförande), Pentti Laurila (sekreterare), Per-Erik Stenberg (kassör) och Pehr Hellström (materialförvaltare).

Möten

HELSINGFORS DÖVAS FÖRNINGS DAMKLUBBS 50-års fest hålles den 17 mars 1962 i Balders festsal, Alexandersgatan 12. Närmare därom i marsnumret.

HELSINGFORS Dövas Vänners r.f. årsmötet hålles i Finlands Dövas Förbunds lokal Elisabetsg. 27 E 10 på måndagen den 12 febr. kl. 18.

OY SURDUS AB

ordinarie bolagsstämma försiggår å Helsingfors Dövas Föreningslokal, Elisabetsg. 27 A 8, lördagen den 24 mars. kl. 14. Behandlas de i bolagsordningen § 9 upptagna ärendena och och frågan om höjandet av aktiekapitalet samt ändring av bolagsordningens 2 §.

Styrelsen.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

Utgivare: **Finlands Dövas Förbund r.f.**

Huvudredaktör: **Runo Savisaari,** Riistapolku 1 C 29, Tapiola. Tel. 462 755.

Red. sekr.: **Rurik Pitkänen,** Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.

Svenskpr. red.: **Börje Ahlbäck,** St. Robertsg. 1 B 24, Helsingfors. Tel. 624 159. Manuskripten bör sändas till redaktören före resp. månads utgång.

Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. ☎ 38 154. Postgiro: 6825.

Prenumerationspris 1961 1/1 årg. 700:–, till utlandet 1000:–.

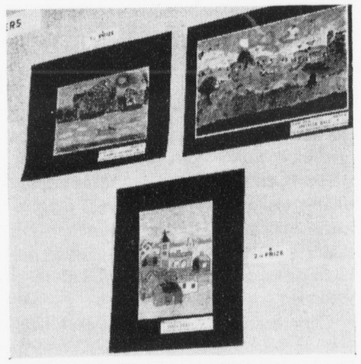

Palkitut työt

panin ja Kiinan lasten palkinnot ottivat vastaan opettajat tai lähetystön virkailijat. Kaarlo sai kunniakirjan, kultamitalin, rahapalkintona 5 puntaa, värilaatikon ja suklaarahoja kultaharsopussissa. Iiris sai samat, rahapalkinto oli 3 puntaa. Suomen lapset joutuivat erityisen huomion kohteeksi. Salista menimme näyttelyhuoneeseen, jossa palkitut piirustukset olivat. Iiriksen "katu" ja Kaarlon "satama" olivat heti oven vieressä. Piirustukset olivat yleensä niin hyviä, ettei olisi uskonut lasten aikaansaamiksi. Täältä meidät ohjattiin ravintolahuoneeseen teelle. Se juotiin englantilaisen tavan mukaan maidon kera ja seisten, leivoksia, kakkuja ja pikkuleipiä oli pitkä pöydällinen. Sen jälkeen hajaannuttiin. Myöhemmin sinä päivänä kävimme tavarataloissa ihailemassa joulutavaroita ja ostimme pieniä tuliaislahjoja ja lapsille leluja.

Torstaina oli ohjelmassa eläintarhassa käynti. Luulin, että sinne viedään koko lapsilauma, kaikki palkinnonsaajat, ja ennätin sopia rva Salon kanssa ostoksille menosta

Tarkastaja Lehvän luona ennen Lontoon matkaa

sillä aikaa. Mutta vain meidän lapset olikin tarkoitus viedä, ja koska järjestäjät eivät uskaltaneet ilman opettajaa ottaa heitä vastuulleen, niin rva Jaako lähti lasten ja oppaitten mukana eläintarhaan. Minun taas piti sopimuksen mukaan mennä toisaalle. Harmittelin.

Perjantaina yritimme lähteä paluumatkalle, mutta kuuluisa Lontoon sumu teki aikeemme tyhjiksi. Odotettuamme West-Londonin lentoasemalla 5 t. piti meidän majoittua uudelleen samaan hotelliin, jopa samoihin huoneisiin, vielä yöksi. Päästimme paluumatkalle vasta lauantaina ja silloinkin oli aikalailla sumua, jotta jo pelkäsimme jäävämme jouluksi Lontooseen. Kone oli niin paljon myöhässä, ettemme ennättäneet Helsingissä pohjoiseen menevään junaan, puhumattakaan siitä, että olisimme ennättäneet käydä lupauksemme mukaan Kouluhallituksessa tark. Lehvän puheilla selostamassa matkaamme. Koulumme väki oli odottanut meitä turhaan joulujuhlaan ja siellä elokuvattavaksi. Ja lapsille oli katkera pettymys, kun joulujuhla oli jo monta tuntia sitten päättynyt, kun palasimme Oulun asemalle. Siellä oli ihmisiä vallan mahdottomasti ja luulimme jo, että joukko on "meidän vastaanottokomiteamme". Mutta tasavallan presidentti lähti samaan aikaan Oulusta kohti Helsinkiä.

Helly Saastamoinen

Lasten käynti Eläintarhassa

Klo 10.30 soi puhelin hotellihuoneessani. Sydän pamppaillen tartuin kuulokkeeseen ja sain jopa selvänkin portierin kehoituksesta tulla alas, jossa kaksi ladya odottaa rouvaa ja lapsia. Rouva Noble-Mathews ja rva Tähtinen lähetystöstä olivat siis saapuneet hakemaan meitä vierailulle Zoohon, Lontoon eläintarhaan.

Ajoimme ensin taxilla Regent Parkin puistoon, jonka osa eläintieteellinen puutarhakin on. Täällä halusi rva Noble-Mathews ottaa lapsista kuvia lintuja ruokkimassa. Puistossa olikin valtavasti sorsia, ankkoja, puluja, joutsenia y.m. Sopivaa kuvakulmaa ei tahtonut löytyä ja lopulta Kaarlo kyllästyikin koko puuhaan kääntäen selkänsä rouvan kameralle. "Miehet ovat miehiä" ajatteli rva Noble-Mathews ja kuvasi Iiristä. Tyttö oli mainio esitys pelätessään lintuja ja hädissään peräänty essään niiden edellä. Hän heitteli leivänpalat kauas, jotta linnut pysyisivät loitolla, mutta aina tuli uusia nälkäisiä tilalle ja Iiriksen pakokauhu kasvoi kasvamistaan, kunnes me pelastimme tilanteen.

Kävelimme sitten läpi valtavan suuren Regent Parkin Zoohon. Puiston suuruudesta todistaa sekin, etteivät edes seuralaisemme osanneet tietä eläintieteelliseen puutarhaan, vaan kolme kertaa saimme kysyä neuvoa puistonvahdeilta ja vastaantulijoilta. Laajat nurmikentät rehottivat täydessä vihreydessään, vaikka oli suomalaisen mielestä jo talvi. Ikävä kyllä puiston puuharvinaisuudet olivat jo pudottaneet lehtensä, muutamia ikivihreitä lukuunottamatta. Kesällä ovat nämä Regent Parkin nurmikot ihmisten ylikansoittamia, sillä maaseudulle on kymmenien kilometrien matkat ja myös lontoolainen haluaa nauttia kesän vihreydestä ja kukkien loistosta.

Rouva Noble-Mathews vei lapset ensin lasten Zoohon, jossa he saivat ajaa poneilla ja katsella simpanssien temppuja. Iiris ja Kaarlo päästelivät haltioissaan riemullisia kiljahduksia apinoiden temppuillessa hoitajansa kanssa ja esittäessä älykkyyttä ja taitoa vaativan näytöksen. Ei lapsia edes palellut, vaikka me toiset värjötimme penkeillämme sinisenpunaisena vilusta.

Leijonatalossa oli meillä ainutlaatuinen tilaisuus päästä sisälle yleisöltä kielletylle eläintenruokintaalueelle. Tämä oli käytävä, jonka yläpuolella olevia kaarisiltoja myöten eläimet kulkivat sisältä talosta ulos jaloittelupihalle. Hoitaja nosti lapset ylös tikkaille antaen heidän silitellä leijonia, tiikereitä ja panttereita. Lapsista tuntui olevan aivan luonnollista, että he saivat taputtaa eläimiä, eivät he osanneet edes pelätä. Kaarlokin aikoi työntää sormensa urosleijona Paulin kitaan, hoitaja onneksi ehti väliin. Vaikka Paul oli kovasti ystävällisen näköinen kyhnyttäessään itseään häkin pinnoja vasten kuin suuri kissa, ei tiedä kuinka Kaarlon hyppysille olisi ilman hoitajaa käynyt.

Tältä samalta Paulilta saivat lapset muistoksi muutamia viiksiä, jotka olivat paksuudeltaan ja jäykkyydeltään kuin vispilän varpuja.

Paulin häkin vieressä asusti naarasleijona Suzy, joka oli kaikkien suosikki täällä leijonatalossa. Suzyllä oli kaksi suloista telmivää pentua.

Häkissään joulukuisen Lontoossa tähän vuodenaikaan harvoin nähdyn, auringon vaisussa lämmössä lekotteli kaksi yhdeksänkuista villitiikerin pentua, jotka oli vasta tuotu eläintarhaan Afrikan viidakosta. Hoitaja ei pelännyt näidenkään teräviä hampaita, vaan työnsi kätensä häkkiin ja sama olisi tietenkin lasten pitänyt saada tehdä. Iiris ja Kaarlo saivat sensijaan vetää hännästä mustia panttereita, joita oli kolme samassa häkissä. Sikäli harvinaista, koska nämä ovat tavallisesti niin pahansopuisia, ettei niitä voida pitää yhdessä.

Oli ainoastaan rva Noble-Mathewsin ansiota, että saimme tehdä leijonien, tiikerien ja pantterien kanssa näin läheistä tuttavuutta. Hän puhui nimittäin hoitajat pökerryksiin saaden nämä suostumaan tällaisiin erikoisjärjestelyihin meidän hyväksemme. Samoin simpanssien näytös apinatalossa oli järjestetty yksinomaan meille, sillä tähän aikaan vuodesta on Zoossa hyvin vähän vierailijoita koululaisryhmien lisäksi.

Käärmetalossa näimme valtavan määrän erikokoisia ja -paksuisia matelijoita, alkaen muutaman kymmenen sentin kokoisesta parin metrin mittaiseen kuningaskäärmeeseen. Väreissään nämä olivat toinen toistaan kauniimpia, mutta hiljaa kopissaan luikerrellessaan toinen toistaan inhottavampia. Täällä näimme myös erikokoisia krokodiileja ja kilpikonnia.

Ulkona luonnon olosuhteita vastaaviksi rakennetuissa aitauksissaan tassutteli rauhallisia jääkarhuja, jotka lasten riemuksi välillä pulahtivat veteen telmimään. Maakarhun yritimme miehissä saada luolastaan esille, jotta olisimme voineet ottaa lapsista kuvan se taustalla. Mutta herra vai rouvako lie ollut, ei suvainnut näyttää muuta kuin kuononsa.

Harvinainen Panda-karhu oli kohteliaampi ja esitteli meille itsensä joka puolelta. Antoipa ottaa kuvankin. Sen ääreltä piti lapset oikein kiskaista irti. Linnut eivät Kaarloa liikaa kiinnostaneet. "Noitahan näkee kotonakin" ajatteli varmaan poika ja paineli edelleen kadoten kiinnostavammille alueille. Iiris sitävastoin unohtui katsomaan pelikaanien mahtavia leukoja ja pingviinien jäykkää tössöttelyä, niin että hänet piti käydä hameen helmasta nykäisemässä liikkeelle, sillä nähtävää oli paljon. Ei kauan kerinnyt yhden paikan päällä olemaan.

Eläintarha jatkui liikennöidyn kadun toiselle puolelle, jonne päästiin eläinten kuvin koristeltua tunnelia myöten. Täällä olivat m.m. norsut, jotka olivat ehkä valtavin elämys lapsille. Niitä oli kolme taivasalla vallihaudan erottamassa aitauksessaan. Ne työnsivät pitkän kärsänsä kaivannon yli yleisöjoukkoon kerjäten makupalaa. Meillä oli onneksi muutama sokeripala taskussa, joten lapset saivat pudotella niitä norsun heiluvaan kärsään, josta se keinotteli palan suuhunsa. Kun omat taskumme tyhjenivät, pyysi rva Noble-Mathews lisää eräältä ystävälliseltä neekeriltä.

Eläintarhan hienossa ravintolassa tarjosi rouva meille päivällisen. Lapset olisivat kyllä mieluimmin tämänkin ajan käyttäneet eläinten katsomiseen, sillä ei heitä edes väsyttänyt. Ravintolassa olivat lapset vilkkaan mielenkiinnon kohteena elehtiessään ja matkiessaan rva Noble-Mathewsia. Tämä erittäin ystävällinen ja huumorintajuinen rouva koetti oikein houkutella lapsia näyttelemään ja parastaan nämä panivatkin. Keskustelu kävi kahden tulkin välityksellä. Minä suomensin heidän viittomansa rva Tähtiselle ja tämä käänsi ne edelleen englanniksi. Kun Kaarlo pudotti haarukkansa lattialle ja sitä sieltä onkiessaan sotki rouvan puvun jäätelöön, viittoi Iiris, ettei Kaarlo sitä tahallaan tehnyt. Rouva Noble-Mathews oikein liikuttui ja taputti lapsia vakuuttaen heidän käytöksensä olevan "all right".

Lapset ihastuivat Zoohon niin, ettei heitä tahtonut saada pois vielä 5 tunnin siellä oleskelunkaan jälkeen. "Tahtoo tahtoo katsoa vielä viittoi Kaarlo ja Iiris säesti. Mutta pois oli lähdettävä ja sitä raskaammin nousi jalka mitä kauemmaksi tästä ihmemaasta tultiin.

Hotellissa pelattiin sitten jälkipeli. Op. Saastamoisen leuka- ja olkanivelet olivat kovalla koetuksella, kun lapset kilvan kertoivat kokemuksiaan. Kumpaakin olisi pitänyt ehtiä katsomaan yhtä aikaa.

Tämän kiertokäynnin Zoossa oli rva Noble-Mathews järjestänyt yksinomaa meille suomalaisille. Kun hän lisäksi itse lähti mukaan uhraten 5 t. kallista aikaansa sekä kustantaen taxikyytimme sisäänpääsymaksumme ja päivällisemme oli se hänen puoleltaan sangen ystävällisesti tehty. Tästä hänelle vielä kerran lämpimät kiitokset!

Maija Jaako

Liittomme uutisia

Hallituksen kokouksessa 19. 12. 61 esilläolleista asioista mainittakoon:

Liiton edustajakokous vuonna 1962 päätettiin pitää Helsingissä maaliskuun 25 p:nä, jolloin noudatetaan uusia sääntöjä mm. siten, että puheenjohtaja valitaan vuodeksi kerrallaan.

Ohjelmatoimikuntaan liiton illanviettoa varten valittiin rvat Katri Pitkänen, Aura Ahlbäck ja R. Th. Östman. Sama toimikunta suorittaa edustajain valtakirjojen tarkastuksen.

Tulkkikurssien järjestämiseen myönnettiin 100.000 mk ja kurssit pidetään Laajasalon kansanopistossa 5—7. 1. 62. Osanottajina ainoastaan kuulevia.

Äitien virkistysleirikomiteaan valittiin v:ksi 1962 Katri Pitkänen, Aura Ahlbäck, Heevi Tolpo ja Hilkka Eerikäinen. Varalle Hilja Ahlbäck.

Kuurojen Joulun myynnin järjestämisestä tehokkaammaksi yhdistysten kautta keskusteltiin ja valtuutettiin työnj. R. Östman hallituksen puolesta ottamaan asia esille edustajakokouksessa 25. 3. 62.

Esitettiin slostukset Rooman kongressista ja niistä syistä, jotka aiheuttivat poisjäämisemme Oslossa pidetystä Yhteistyöjärjestön kokouksesta 14—15. 10. 61.

Päätettiin, että seuraava YJ:n kokous pidetään Turussa maalisk. 3—4 p:nä 1962, koska Suomi on tällä kertaa järjestämisvuorossa.

Hyväksyttiin erinäisiä korvauksia maksettavaksi yhdistyksille esitelmänpitäjäin matkoista.

Merkittiin, että norjalaisen pastori Vogt-Svendsenin kanssa oli ollut neuvottelutilaisuus Turussa 29. 10. 61 "seminaarin" järjestämisestä Suomessa ennen v:n 1963 Maailmankongressia. Edustajaimme mielestä sen kustannukset olisivat sitä luokkaa, että meillä tuskin on varaa järjestämiseen. Asia jätettiin YJ:n kokouksessa 3—4/3—62 saatavien tarkempain selvitysten jälkeen päätettäväksi.

Päätettiin 26. 11. 61 Kansallisteatterissa "Ihmeidentekijä" esitystä katsomaan tulevia Porvoon kuurojenkoulun oppilaita avustaa pienellä matkarahalla.

Karjalan Kuurojen Heimosäätiön yleisessä kokouksessa Vaasassa oli keskusteltu Viipurin ja Sortavalan yhdistysten jälkeenjääneiden varojen siirtämisestä ko. säätiön hoitoon. Asia jätettiin edustajakokouksen päätettäväksi.

Oy Surdus Ab:n yhtiökokoukseen ensi maaliskuussa valittiin liiton edustajaksi rva Aura Ahlbäck, varalle ins. Runo Savisaari.

Kuurojen Lehden toimituskuntaan valittiin entiset jäsenet v:ksi 1962.

Nuorisotyötä varten v:ksi 1962 päätettiin liiton menoarvioon ottaa 315.000 mk.

Päätettiin kehoittaa niitä yhdistyksiä, joilla on omat toimitalot, joulukuun kuluessa lähettämään liiton toimistoon hyvin perusteltu selvitys toimitalojensa velkojen korkojen ja kuoletusten maksuun tarvittavista varoista, että liitto voisi nämä ottaa huomioon anoessaan varoja Rahaautomaattiyhdistykseltä vuodeksi 1962.

Lisäksi keskusteltiin ja päätettiin muista liiton sisäisistä asioista.

Kuurojen Lehden kirjeenvaihtajille

Toimitus pyytää huomauttaa: Kun te lähetätte tiedonantoja ja asioita lehteämme varten, älkää kirjoittako niitä pienelle postikortille. Monasti tällaiset kortit postissa nuhraantuvat ja niistä on vaikea saada selvää. On aina asiallisempaa kirjoittaa kirjepaperille kun tiedoitetaan tärkeitä asioita, jolloin myös mainitaan henkilöiden nimiä. Tämä on hyväntahtoinen huomautus.

Toimitus.

Moottoripalsta

TALJAN MUISTIO AUTOILIJOILLE

Pimeällä ajettaessa on autoilijoitten otettava huomioon, etteivät vain he itse näe huonommin, vaan myöskin muut ajoneuvojen käyttäjät ovat samassa pinteessä. Eri seikat voivat myös heikentää näköä. Esim. 55-vuotias autoilija tarvitsee kaksi kertaa enemmän valoa kuin 20-vuotias nähdäkseen tarkasti. Tupakoitsijoitten on syytä muistaa, että tupakointi aiheuttaa happialijäämää. Esim. pieni kolmen savukkeen annos n. puolentoistatunnin aikana vaikuttaa myöskin sen, että polttaja tarvitsee kaksinkertaisen määrän valoa, jotta hänen näkökykynsä olisi samanlainen kuin jos hän ei olisi polttanut. Suurpolttajilla voi siis olla aina 10 % hapenpuute, joka vaatii useita kertoja suurempaa valovoimaa kuin tavallisesti.

Ohitus on pimeällä ajettaessa erikoisen kriitillinen tilanne. Jos kaksi autoa s i v u u t t a a toisensa, ei ole syytä vaihtaa — kuten hyvin usein tapahtuu — lähivaloille liian aikaisin, koska näkyvyys tällöin rajoittuu. Vasta sitten kun molempien kohtaavien ajoneuvojen valot "imeytyvät" toisiinsa, on syytä laskea lähivalot päälle.

Sen, jota o h i t e t a a n, ei ole myöskään käytettävä lähivaloja ennenkuin ohittava on kokonaan suorittanut ohituksen ja lopulta o h i t t a j a kääntäköön ohitettavan rinnalle tultaessa kaukovalot päälle; näin tien pintaa valaisevat molempien ajoneuvojen ns. pitkät valot rinnakkain. Ohituksen tapahduttua on ohitettavan muistettava vaihtaa lähivalot jotta ei taustapeilin välityksellä häikäise edellä ajavaa. Tavanomaisella maantiellä ajettaessa on ohitukseen ryhdyttäessä muistettava aina antaa valomerkki ja siihen myös vastattava.

Vuonna 1960 sai maamme tieliikenneonnettomuuksissa 54 autonkuljettajaa ja 65 matkustajaa surmansa. Vastaavat loukkaantumisluvut olivat 1 236 ja 1 966. Näistä suuri osa sattui pimeällä ajettaessa.

Autoilijoitten on syytä kiinnittää huomiota pimeällä ajettaessa seuraaviin määräyksiin ja TALJAn ohjeisiin turvatakseen itsensä ja muut tienkäyttäjät:

1. Lähtiessäsi ajamaan pimeän aikana tarkista, että kaikki valot toimivat moitteettomasti. Puhdista valojen suojalasit ja heijastimet. Pidä mukanasi varalamppuja ja sulakkeita.

2. Sytytä valot jo hämärän aikana. Katuvalojen syttymisellä ei ole mitään tekemistä autosi valojen kanssa.

3. Ajaessasi pimeän tai hämärän aikana on Sinun voitava pysäyttää ajoneuvosi enintään sen pituisella matkalla, joka on ajoneuvosi omien valaisinlaitteiden valaisemana esteetön. Tämä vastaa kesäkelillä n. 45 km/t nopeutta lähivaloilla ajettaessa.

4. Kun kohtaat toisen valoa käyttävän ajoneuvon, suuntaa katseesi tien oikeaan reunaan, mutta ei vastaantulevan valoihin.

5. Käytä lähivaloja sumussa, vesitai lumisateessa, savussa tai pölyssä. Seisontavalosi eivät riitä muun liikenteen varottamiseksi.

6. Ajaessasi toisen takana käytä lähivaloja kaukovalojen asemesta, jotta edelläsi ajava ei taustapeiliin osuvasta valosuihkusta häikäistyisi.

7. Toisen ohitettua Sinut jättäydy sellaiselle etäisyydelle, etteivät valosi vuorostaan häiritse häntä.

8. Muista, että kaukovaloilla vilkutus tarkoittaa ohituspyyntöä. Risteystä lähestyessäsi älä unohda antaa varoitusmerkkiä. Älä "rankaise" vastaantulevaa autoilijaa, joka jostain syystä ei ole vaihtanut lähivaloille, pitämällä kaukovalojasi päällä.

9. Varo erikoisesti pimeällä tummissa vaatteissa liikkuvia jalankulkijoita, polkupyöräilijöitä ja ennenkaikkea lapsia.

10. Pysäköidessäsi maantielle on näkyvyyden molempiin suuntiin oltava 100 m. Muista jättää seisontatai lähivalot palamaan. Turvallisinta on pysäköidä auto ajoradan ulkopuolelle. Varminta on viedä ajokki pihaan tai autotalliin. Tehokas varoituslaite on myös heijastinaineella päällystetty varoituskolmio, joka asetetaan n. 10—20 m auton taakse.

11. Jos vastaantulevan auton valonheittäjät ovat häikäisseet Sinut, hiljennä tai pysähdy. Muista, että normaalitapauksessa kuluu 7 sekuntia ennenkuin saat tavallisen näkökykysi takaisin — sinä aikana voi tapahtua paljon.

12. Onhan autossasi TALJAn hyväksymät turvavyöt ja olethan myös valvonut, että ne ovat ohjeitten mukaan oikein asennetut? Vanhoissa autoissa on aina otettava huomioon auton osien kuluneisuus, mikä myöskin voi vaikuttaa turvavöitten kiinnityksen kestävyyteen.

Kotimaasta

KUUROJEN Liiton puheenjohtaja *Emil Mattilan* uusi osoite on Orapihlajantie 12 A 8 Helsinki 8.

KUOLLEITA. Syyskuun 26 päivänä 1961 kuoli Tampereella sydänhalvaukseen hieroja, nti H e l m i H ä k k i n e n 65 vuotiaana. Käynyt Turun Kuurojen koulun, antautunut nuoruudestaan asti hierojan ammattiin, jatkaen sitä kuolemaansa asti.

Hän oli tunnettu hyvänä hierojana ja työtä hänellä oli ollut aina liikaakin. Häntä jäi suremaan mm. iäkäs äiti ja tyttärensä perheineen. On ollut monta vuotta T:reen kuurojen yhdistyksen jäsenenä.

Tammikuun 3 päivänä 1962 kuoli Tampereen Takahuhdin kunnalliskodissa (ehkä Suomen vanhin kuuro) ent. ompelija Ida Kyrösmäki 93:nnellä vuodella. Hän oli ollut 80 vuotiaaksi kotiompelijana, pidettynä ja taitavana ompelijana, vaikka oli koulua käymätön, joka ei osannut lukea eikä kirjoittaa. Kuoli vanhuudenheikkouteen ja pääsi viimein lepoon, odottamaan ylösnousemuksen aamua.

TAMPEREELLA Kuurojen yhdistyksen naiskerhon toimesta järjestettiin viime vuonna 1961, kahdet kurssit, jotka T:reen seurakunta kustansi suurimmalta osaltaan ja kurssilaisten osuus kustannuksista jäi pieneksi.

Rottinkikurssit aloitettiin jo keväällä ja kestivät monen viikon ja niiden opettajana oli rouva Lindgren ja naisten käsistä syntyivät ihastuttavat rottinkiesineet, esim. alustat, hedelmäkorit, leipäkorit ym. Kyllä osanottajat olivat innostuneita oppimaan tekemään niitä rottinkiesineitä, jotka saivat viedä kotiinsa.

Ja syksyllä syysk. 22 päivänä alkoivat Tampereen ammattikoulussa modistien alkeiskurssit, joihin otti osaa vain 9 kuuroa naista ja kuulevia 4 kurssilaista. Opettajina olivat rouva Parvinainen ja neiti Sillanpää sekä tulkkina toimi Annikki-sisar, joka oli myös kurssilainen. — Kyllä ihmeteltiin, miksi ei ilmaantunut enemmän nuoria kuuroja naisia, ehkä luulivat sen tarpeettomaksi harrastukseksi, mikä oli suuri erehdys.

Osanottajat olivat niin innostuneita, että olivat mukana joka tilaisuudessa, 2 kertaa viikossa, yht. 43—45 tuntia. Ja saatiin jokaiselle 2 uutta hattua ja kolmanneksi laitettiin vanhasta, huopahatusta uusi hattu. Oli niin hauskaa ja innostavaa laittaa uusia hattuja ja kyllä ennen kuin uusi hattu oli valmis, piti ensin piirtää ja mitata kaavat, sitten leikata paperikaavat ja niiden mallien mukaan leikattiin kankaasta kaavat, sitten neulottiin, pantiin hattu-tukin päälle, vedettiin, ja vielä monen mutkan teki ennen kuin hattu sopi valmiina päähän.

Samoin huopahattujen teko meni niin monien tuntien aherruksena ennen kuin sopivat hyvin päähän.

Kurssien päättäjäisissä koulun rehtori Nyberg jakoi kurssilaisille todistukset ja puhui leikilliseen tapaan. Rva K. Ahonen puhui kurssilaisten puolesta opettajille, kiittäen hyvästä opetuksesta ja kukkia ojennettiin opettajille, jotka liikuttuneina kiittivät ja pitivät puheen, jossa kertoivat, että oli hauska työskennellä, kun kurssilaiset olivat niin innostuneita.

Ja lopuksi otettiin muistoksi valokuva.

RIIHIMÄEN Kuurot r.y:n vaalikokous pidettiin 3 pnä joulukuuta. Riihimäen Kansalaisopistolla. Yhdistyksen puheenjohtaja Arvo Leimu avasi kokouksen. Kokous todettiin lailliseksi. Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Veikko Hämäläinen ja Irja Laitikka. Puheenjohtaja Arvo Leimun kieltäytyessä valittiin puheenjohtajaksi vuodeksi 1962 Martti Salli. Johtokuntaan valittiin Aili Lehtolainen, Arvo Leimu, Irja Laitikas ja Sirkka Rautanen, varalle Sulo Laitikas ja Mirjam Murto. Tilintarkastajiksi valittiin Jarmo Narmala ja Ilmari Valtonen varalle Lempi Laipio ja Veikko Hämäläinen. Jäsenmaksu päätettiin pitää ennallaan. Pääemännäksi valittiin Sylva Rautanen ja apulaisiksi Kaarina Sykäri, Sirkka Rautanen ja ravintolaan myyjäksi Veikko Hämäläinen. Jäseniksi ompeluseuraan valittiin Sylva Rautanen, Irja Laitikas, Mirjam Murto, Katri Saario ja Kaarina Sykäri. Johtokunta valitsi keskudestaan varapuheenjohtajaksi Irja Laitikas, sihteeriksi Arvo Leimu ja rahastonhoitajaksi Martti Salli. Jäsenkirjuriksi Sirkka Rautanen ja järjestysmieheksi Sulo Laitikas.

TAMPEREEN kuurojen yhdistys r.y:n varsinainen syyskokous pidettiin marraskuun 12 p:nä. Saapuvilla oli 47 yhdistyksen jäsentä ja 2 ulkopuolista. Puheenjohtaja Kauko Mäkelä avasi kokouksen jossa hän lausui muistosanat johtaja U. Kierimolle jonka jälkeen pidettiin hetken hiljaisuus. Tämän jälkeen valittiin kokouksen puheenjohtajaksi Matti Kattainen ja sihteeriksi Ulla Sandholm. Todettiin kokouksen laillisuus. Yhdistyksen sihteeri esitti kokoukselle johtokunnan laatiman tulo- ja menoarvion sekä toimintasuunnitelman vuodeksi 1962, jotka hyväksyttiin.

Toimitettiin 2 erovuoroisen johtokunnanjäsenen ja 1 varajäsenen vaali. Erovuorossa ollut rouva Ethel Mäkelä kieltäytyi tulemasta uudelleen valituksi. Tästä oli seurauksena, että ei-erovuoroiset johtokunnan jäsenet Kauko Mäkelä ja Niilo Rannikko pyysivät myöskin vapautusta johtokunnanjäsenyydestä. Vuoden 1962 johtokuntaan tulivat valituiksi erovuoroinen Ulla Sandholm, Matti Kattainen ja Pentti Heinonen sekä K. Mäkelän ja N. Rannikon varamies Armas Vuorenmaa sekä varalle rouva Aino Ala-Kilponen ja Erkki Partanen.

Tilintarkastajiksi valittiin uudelleen tirehtööri Vaahtola ja puutarhuri Lammi sekä varalle Jaakko Väisälä ja rouva Ellen Koivisto.

Välittömästi kokouksen jälkeen kokoontui v. 1962 johtokunta ja valitsi yhdistyksen puheenjohtajaksi Matti Kattaisen, varapuheenjohtajaksi Valentin Kaurelan, sihteeriksi Ulla Sandholmin, rahastonhoitajaksi Aino Ala-Kilposen, jäsenkirjuriksi Pentti Heinosen ja kalustonhoitajaksi Lauri Lahtisen.

HAAPAJÄRVEN Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous aloitettiin hiljaisella hetkellä Kuurojen Liiton puheenjohtajan Urho Kierimon muistoksi.

Sen jälkeen valittiin vuosikokouksen puheenjohtajaksi toiminnanjohtaja Rurik Pitkänen ja sihteeriksi hra Mikko Haapala. Kokous todettiin lailliseksi. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin hrat Hannes Tuomaala ja Toivo Ring. Vuosikertomus ja tilit hyväksyttiin ja johtokunnalle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus. Puheenjohtajaksi vuodeksi 1962 valittiin Mikko Haapala. Johtokuntaan valittiin hra Ville Poikkimäki varapuheenjohtajaksi ja sihteeriksi hra Toivo Ring rahastonhoitajaksi, rva Helvi Tuomaala pääemännäksi, ja nti Raili Avila jäsenkirjuriksi. Varalle: hra Niilo Remesaho ja Hannes Tuomaala. Tilintarkastajiksi valittiin Rurik Pitkänen ja Heino Soininen, varalle Risto Metsämäki. Edustajaksi Liiton vuosikokoukseen valittiin Mikko Haapala, varalle Toivo Ring.

Hatuntekokurssit Tampereella

Shakkia

KILPAILUKUTSU

Kehoitamme shakkiharrastajia M-A- ja B-luokan pelureita osallistumaan 5 x 5 50-vuotisjuhla-pikashakkimestaruuskilpailuihin, jotka järjestämme Helsingissä H.K.Y:n huoneustossa Liisankatu 27 A 8 alkaen maaliskuun 4 pnä. Lauantaina maaliskuun 3 pnä pelataan klo 14 Helsingin—Tukholman kaupunkipokaaliottelut. Kilpailujen jälkeen jaetaan hyvät palkinnot. Shakkimestaruuskilpailuihin osanottomaksut ovat M-l. 2.000 mk, A-l. 1.500 mk ja B-l. 1.000 mk.

Osanottoilmoitukset on lähetettävä helmikuun 24 päivään mennessä osoitteella: Väinö Tolsa, Mäenlaskijantie 4 E 128 Herttoniemi.

H.K.Y:n Shakkikerhon 50-vuotisjuhla pidetään maaliskuun 3 pnä klo 19 H.K.Y:n huoneustossa Liisank. 27 A 8, arvokassisältöisellä ohjelmalla. Kaikki tervetulleita läheltä ja kaukaa.

Urheilua

KILPAILUKUTSU

Turun Valpas ilmoittaa täten, että *kansalliset voimistelukilpailut* pidetään Valpas—Hero naisten voimisteluottelun jälkeen, joka alkaa sunnuntaina 18 pnä helmikuuta klo 10 Kuurojen talossa Turussa Henrikink. 4 B. Kilpailulajit: Vapaavalintaiset naisten- ja miesten voimistelut. Ilmoittautumiset on lähetettävä helmikuun 11 päivään mennessä os.: E. Yli-Petäys, Kivikartiontie 5 D 109, Turku 16.

Turun Kuurojen Urh.seura
Valpas r.y.

Tauno Väisänen, puheenjohtaja — Erkki Yli-Petäys, sihteeri

KILPAILUKUTSU

SKUL:n hiihtomestaruuskilpailut pidetään Kuopiossa Laivonsaaren maastossa helmik. 24—25 pnä 1962. Kilpailukeskuksena Kuurojen yhdistyksen kesäkoti Niittyrannassa.

Kilpailuohjelma

Lauantaina klo 14 yleinen 10 km, ikäm. yli 35-v. 10 km, nuorten alle 21-v. 10 km ja 10 km joukkuehiihto. Sunnuntaina klo 10 yleinen 20 km ja naisten 5 km.
Joukkuehiihdossa huomioidaan kunkin seuran kolmen parhaan hiihtäjän ajat sarjoista riippumatta.
Osanottoilmoitukset pyydetään lähettämään viimeistään helmikuun 19 päivään mennessä, osoitteella: Aarne Holopainen, Niiralankatu 10 F 88, Kuopio.

Kuopion Kuurojen Kunto r.y.

Väinö Pelli, puheenjohtaja — Aarne Holopainen, sihteeri

HIIHTOMESTARUUSKILPAILUJEN yhteydessä järjestetään illanvietto Kuurojenkoululla helmikuun 24 pnä klo 18. Ohjelma on hauska ja vaihteleva. Kilpailujen päättäjäiset samassa paikassa sunnuntaina klo 13. Tervetuloa Puijon talviseen hiihtokeskukseen.

TURUN Valpas ry toimeenpanee Turun Kuurojenyhdistyksellä helmikuun 17 pnä illanvieton, jonka vaihtelevasta ohjelmasta vastaavat turkulaiset mies- ja naisjumppaajat sekä Helsingin soreat naisvoimistelijat. Seuraavana päivänä 18. 2. on sitten Helsingin—Turun välinen voimistelukilpailu ja yleinen kilpailu voimistelun vapaaliikkeissä sekä miehille että naisille. Mahdollisesti suoritetaan samana päivänä myöskin Heron—Valpaan välinen koripallo-ottelu, joten katsomista riittää kaikille.

Siis Turussa tavataan helmikuun 17—18 pnä.

HUOMIO täällä Tampere! Tampereen kuurojen yhdistyksen kalamiehet järjestävät pilkkiongintakilpailut Roineella maaliskuun 4 p:nä. Palkinnot jaetaan 3 sarjassa. Näihin kilpailuihin voivat ottaa osaa jokainen kuuro joka on kiinnostunut pilkkiongintaan niin hyvin miehet kuin naisetkin. Erillistä naisten sarjaa ei järjestetä. Osanottomaksu on 300:— kilpailijalta, mutta kilpailijat maksavat itse kuljetusmaksut kilpailupaikalle ja takaisin. Osanottoilmoitukset pyydetään lähettämään viimeistään helmikuun 24 päivään mutta osanottomaksu suoritetaan perillä. Jälkiilmoittautujilta peritään 400:—. Jokaiselta kilpailijalta vaaditaan valtion kalastuskortti. Ilmoittautumiset vastaanottaa Niilo Rannikko, Härmälä, Toivonk. 4.

Kalamiehet järjestävät iloiset illanistujaiset ohjelmineen Kuurojen yhdistyksellä 3 p:nä alkaen klo 19, jossa selostetaan tarkemmin kilpailua. Tulot yhdistyksen hyväksi.

Saapukaa joukolla!

Kokouksia

KARJALAN Kuurot r.y:n vuosikokous pidetään Kouvolan Keskuskansakoululla sunnuntaina helmikuun 11 pnä klo 12. Entiset ja uudet jäsenet joukolla mukaan.

FORSSAN Kuurojen Kerhon vuosikokous pidetään helmikuun 11 pnä klo 10 Seurakuntatalolla.

HELSINGIN Kuurojen Ystävät r.y:n vuosikokous pidetään Suomen Kuurojen Liiton toimistossa liisank. 27 E 10 maanantaina helmikuun 12 p:nä klo 18. Esillä sääntöjen määräämät asiat.

IISALMEN Kuurot r.y:n vuosikokous pidetään keskuskansakoululla keskiviikkona helmikuun 14 p:nä klo 18. Toiminnanjohtaja Rurik Pitkänen saapuu. Tervetuloa!

KERAVAN Kuurojen Kerhon vuosikokous pidetään 14 p:nä helmikuuta klo 18 puheenjohtaja Ojalan luona Tuusulantie 22. Jäsenten velvollisuus on saapua kokoukseen päättämään seuraavasta toimintakaudesta.

ROVANIEMEN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous pidetään Seurakuntatalossa helmik. 17—18 p:nä klo 18. Kaikki jäsenet mukaan. Tervetuloa!

KEMIN Kuurojenyhdistys järjestää lauantaina helmikuun 17 pnä ohjelmallisen juhlan Seurakuntatalossa. Sen jälkeen helmikuun 18 pnä on vuosikokous. — Tervetuloa.

VAKKA-SUOMEN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous on Piuhassa Paavo Niinikankaan talossa lauantaina helmikuun 24 p:nä klo 19. Tervetuloa kaikki jäsenet.

KYMENLAAKSON Kuurojenyhdistyksen vuosikokous pidetään lauantaina helmikuun 24 pnä klo 18 Koskisen talossa Inkeroisissa. Vanhat ja uudet jäsenet tervetulleita.

"IHMEITTENTEKIJÄ" tulkitaan kuuroille Tampereen teatterissa 27 pnä helmikuuta. Aikatiedustelut ja lippujentilaukset helmikuun 15 päivään mennessä sisar Annikki Paavilaiselta, Tampereen Kuurojenyhdistys Satamak. 1 B 2 tai puhelin 28 294. Varmimmin maanantaina, tiistaina ja torstaina klo 10—12. Keskiviikkona klo 18—19.30.

HAAPAJÄRVEN Kuurojenyhdistyksen talvijuhla pidetään maaliskuun 4 pnä Seurakuntatalolla klo 12. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

HELSINGIN Kuurojen Yhdistyksen Naiskerho viettää 50-vuotisjuhlaansa maaliskuun 17 pnä, Balderin juhlasalissa Aleksanterink. 12. Tarkemmin ilmoitetaan maaliskuun lehdessä.

TAMPEREEN kuurojen rouvien tempaus toimeenpannaan maaliskuun 17 pnä klo 19 kuurojen yhdistyksellä, Satamak. 1 B. Tulkaa sekä maaseutulaiset että kaupunkilaiset kuurot katsomaan miten rouvat puuhaavat ohjelmaa. Tulot luovutetaan kuurojen yhdistyksen hyväksi. Ohjelmasta lähemmin seuraavassa lehdessämme. — *Rouvat.*

Merkkipäiviä

70 VUOTTA täytti 20. 10. 1961 *Simo Paavilainen* Kymin Parikassa. Hän on syntynyt Säkkijärven Vilajoella, jossa hänen isänsä toimi laivojen perämiehenä. Hän on käynyt Kuopion kuurojen koulua sekä kuulevien poikien käsityöseminaaria, jonka opiskelun keskeyttivät v. 1918 vapaussodan vaiheet.

Simo Paavilainen oli kotipaikkakunnallaan tunnettu kahvilaliikkeenharjoittaja ja pidetty "pitokokki". Useiden eri toimiensa ohella hän saavutti taitavana ryijyjen ja mattojen kutojana palkintosijan Säkkijärven maatalousnäyttelyssä. Simo oli Kouvolaan perustamassa Kuurojen Yhdistystä ja on kuulunut tämän yhdistyksen johtokuntaan ja toiminut puheenjohtajana useaan otteeseen ja edelleen. Hänen toimintansa kuurojen yhdistyksen hyväksi on mitä suuriarvoisinta. Aikaansa ja vaivojaan laskematta hän uurastaa tarmokkaasti kuurojen asian hyväksi. Kouvolan kirkkoseurakunnan virkakunta onkin antanut hänelle lempinimen "meidän kaikkien Simo".

Talvisodan aikana hän joutui jättämään rakkaan lapsuudenkotinsa Vilajoella ja on rakentanut uuden kodin Kymin Parikkaan. 70-vuotispäivänään kävi Simoa onnittelemassa lukuisa ystävien joukko läheltä ja kaukaa.

70 VUOTTA täyttää vanha emäntä *Lydia Maunula* Orimattilan Koskusten kylässä 8. 2. 1962.

50 VUOTTA täyttää 26 p:nä helmikuuta herra *Sulo Laitikas* Riihimäellä.

70 VUOTTA täyttää helmikuun 29 pnä kirjansitoja *Sigurd Månsson* Helsingissä. Hän on syntynyt Turussa ja käynyt Piertarsaaren vanhaa kuuromykkäkoulua. Hra Månsson on työskennellyt kirjansitojana 50 vuotta Kustannus Oy Otavan palveluksessa, josta siirtyi viime vuonna eläkkeelle. Ammattiinsa perehtyneenä tunnollisena työntekijänä on hän ollut kymmenisen vuotta osastonsa pikku pomona.

Helsingin yhdistyksen toimintaan on hän osallistunut kiinteästi jo nuoruudestaan lähtien. V. 1912 perustetun Shakkikerhon toiminnassa hän on edelleenkin aktiivisesti mukana hoitaen puheenjohtajan tehtäviä. Hän on kerhon kunniajäsen. Raittiusseura Surdin johtokuntaan on hra Månsson kuulunut monien vuosien ajan ja toimii jatkuvasti raittiusaatteen hyväksi.

Vakaan elämänkatsomuksen omaavana hän kuuluu Helsingin kuurojen kirkkoneuvostoon. Hänet nähdään Jumalanpalveluksissamme suntion tehtävissä.

Vapaa-aikoinaan hän harrastaa ryijyjen ompelua. Lukuisat ovat ne ryijyt, jotka hänen taitavista käsistään on lähtenyt yhdistyksen ja lähetysseuran myyjäisiin.

Pidettynä ja luotettavana persoonana Sigurd Månsson nauttii suurta arvonantoa kuurojen piirissä. Lukuisiin onnitteluihin, joita hän merkkipäivänään saa, yhtyy Helsingin Kuurojenyhdistyskin.

A.

20-VUOTISJUHLAN muistamisesta 3. 12. 61, puhein, kukin, lahjoin, sähkein ja adressein, kiitämme.

Keravan Kuurojen Kerho

OY SURDUS AB

varsinainen yhtiökokous pidetään lauantaina maaliskuun 24 p:nä klo 14 Liisankatu 27 A 8:ssa. Esillä yhtiöjärjestyksen 9 §:n määräämät asiat ja kysymys osakepääoman korottamisesta sekä yhtiöjärjestyksen 2 §:n muuttamisesta. Johtokunta.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

67 vuosikerta 1962

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja: RUNO SAVISAARI, Riistapolku 1 C 29, Tapiola. Puh. 462 755.

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.

Toimituskunta: Katri Pitkänen, Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen edellisen kuukauden 7 päivää. Muotokuvista seurattava 500:– maksu.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1961 kotimaassa ja Pohjoismaissa 800:–, ulkomaille 1000:–. Tilattavissa kaikista postitoimistoista.

Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 38 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 300:–. Kuolinilmoitukset 500:–.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tai rahastonhoitaja Eero Laamaselle, os. Liisankatu 27 E 10, Helsinki. Puh. 882 163.

Käyttäkää oman liittonne julkaisemia

Sormiaakkoskortteja

Hinta 10:— kpl. 100 kpl 700:—.
Saatavana liiton toimistosta.

Käyttäkää kirjeenvaihdossanne kauniita

KIRJEENSULKIJAMERKKEJÄ

kuurojen hyväksi

Hinta 5:— kpl.
40 merkin arkki 200:—

Myyjiä otetaan
20 % palkkio

Suomen Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10 — Helsinki
Postisiirtotili 6825

KOULUILLE

suosittelemme seuraavia oppikirjoja:

U. Kierimo:
Ensimmäinen lukukirjani 400:—

H. Nyberg:
Katekismus ja kristinoppi 200:—

A. I. Savolainen:
Raamatunhistoria 300:—

E. J. Pesonen:
Luonnontieto 300:—

U. Kierimo:
Pienviljelyksen alkeistietoja 100:—

Heikki Mylläri:
Ammatinvalinnan ohjeita kuuroille ilmaiseksi jaettavaksi koulunsa päättäville oppilaille.

Hintaan lisätään lähetyskulut.

Tilattavissa os.:

Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10 — Helsinki
Postisiirto 6825

ADRESSI ON ARVOKAS MUISTO

Oma liittonne on painattanut aistikkaita

Onnittelu- ja Suruadresseja

Käyttäkää niitä!

Hinta vain 300 mk kpl.
Niitä saatte asiamiehiltä yhdistyksissä
ja suoraan toimistostamme

Myyjille 20 % palkkio

Suomen Kuurojen Liitto r.y. Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI
Postisiirtotili n:o 6825

TURKU 3
Sirkkalank 8a B 12
Elias Savisaari

Tilatkaa vuodeksi 1962 – Prenumerera för år 1962 på

KUUROJEN LEHTI-
TIDSKRIFT FÖR DÖVA

vuosikerta 67 – 66 årgång

ilmestyy kerran kuukaudessa, seuraten tapahtumia kuurojen maailmassa koti- ja ulkomailla.

Toimituskunta:
Katri Pitkänen, Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman.

Tilaushinnat:
800:– koko vuodelta. Ulkomaille 1000:–. Vuositilaajat saavat runsaasti kuvitetun "Kuurojen Joulun" ilmaiseksi. Kuurojenkoulujen, ammatti- ja talouskoulujen oppilaat saavat sen tilaamalla opettajansa kautta jaettavaksi 400 markalla koko vuodeksi.

Tilauksia vastaanottavat kaikki postikonttorit, asiamiehet yhdistyksissä ja lehden konttori, os. Helsinki, Liisankatu 27 E 10. – Postisiirtotili n:o 6825.

Tehkää tilauksenne nyt heti ja tarjotkaa lehteä myös tuttaviennekin tilattavaksi. Omaa lehteämme levittämällä hankitte kannattajia kuurojen asialle kuulevienkin keskuudessa.

Utkommer en gång i månaden. Vad som sker och vad som hänt i de dövas värld, både in- och utrikes, skildras utförligt.

Redaktionskommitte:
Katri Pitkänen, Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman.

Prenumerationspris:
700:– för hela året utan julpublikation. Till utlandet 1000:–. Elever i dövskolorna samt yrkes- och hushållsskolorna kunna genom lärarna få prenumerera för 400 mk i året.

Prenumeration kan ske genom alla postkontor, föreningarnas ombud och tidskriftens kontor, adr. Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10, postgirokonto n:o 6825.

Gör Eder prenumeration genast och rekommendera tidskriften för Edra vänner och bekanta. Genom att sprida Er egen tidskrift på detta sätt skaffar Ni anhängare och förespråkare för de dövas sak i de hörandes krets.

RUNO SAVISAARI
päätoimittaja – huvudredaktör

RURIK PITKÄNEN
toimitussihteeri – red.sekreterare

BÖRJE AHLBÄCK
svenskspr. redaktör

Oy SURDUS Ab — 1962